

A mohácsi malomgátba reng a nád

50 népdal Schneider Lajos gyűjtéséből

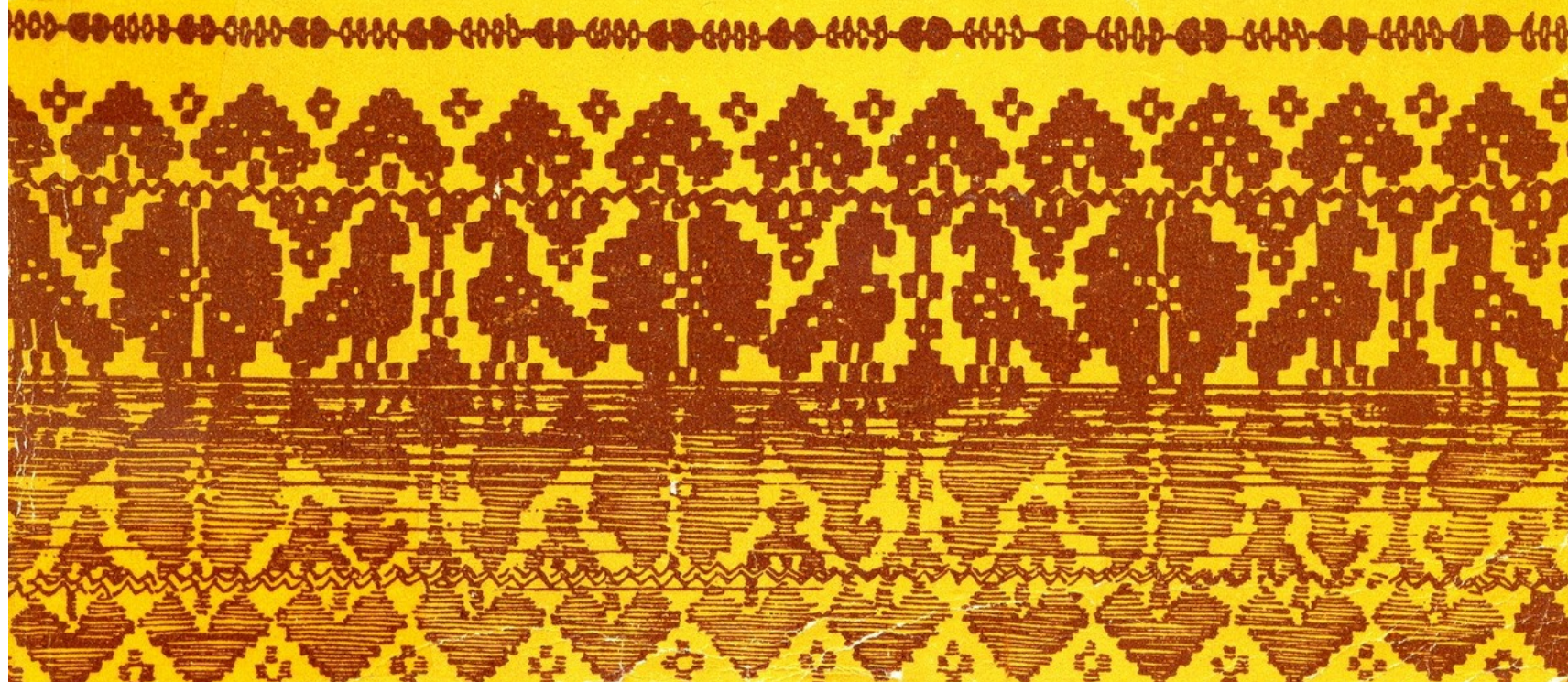
Szerk. Várnai Ferenc

1981

LENKE

A MOHÁCSI MALOMGÁTBA RENG A NÁD

50 NÉPDAL SCHNEIDER LAJOS GYŰJTÉSÉBŐL

A
MOHÁCSI
MALOMGÁTBA
RENG A NÁD

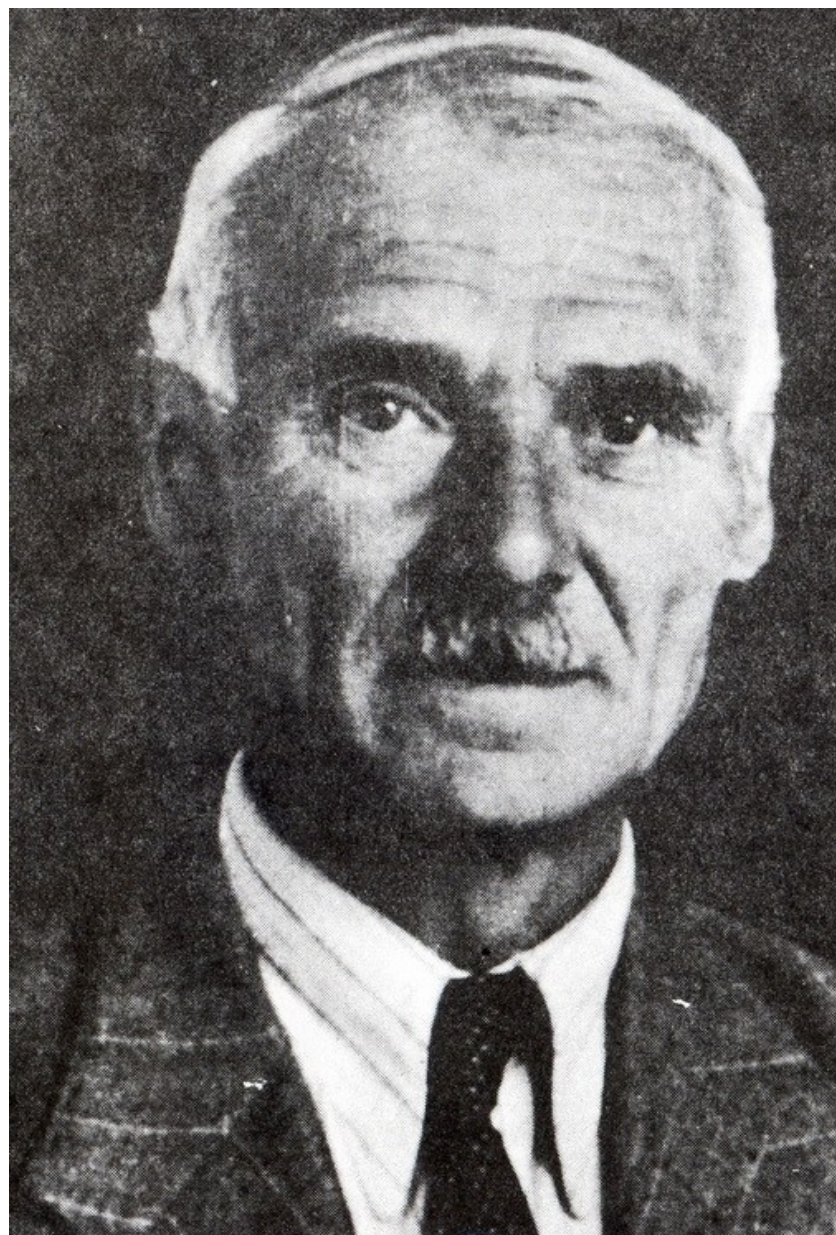
50 népdal Schneider Lajos gyűjtéséből

1981

Szerkesztette:
VÁRNAI FERENC

Lektorálta:
Olsvai Imre

Közreadja Mohács város Tanácsa V. B. Művelődési Osztálya
(Mohács, Széchenyi tér 1. 7700)

SCHNEIDER LAJOS

Mohácson született 1889. június 27-én. Baján szerzett kántortanítói oklevelet. 1908-tól 1914-ig Kiskőszegen tanított. Itt szilárdult meg barátsága a zenével. Beiratkozott magántanulónak a budapesti zenekonzervatóriumba, hogy zenetanári képesítést szerezzen. Utolsó vizsgái letételében katonai behívása akadályozta meg. 1918-ban hazatért szülővárosába. A külvárosi iskolába kapott tanítói állást. 1921-ben ennek az iskolának lett az igazgatója. Nem sokkal később a mohácsi járás iskolafelügyelői teendőinek ellátásával is megbízták.

A népművelői munkát egyenrangúnak tartotta

az iskolai munkával. Énekkart és zenekart szervezett és vezetett éveken át.

1934-től gyűjtött, jegyzett le magyar népdalokat. Először csak Mohácson, később Kölkeden, Dunaszekcsőn és Erzsébeten is. Mintegy másfél ezer dallam tanúsítja ügybuzgalmát és szorgalmát. Hagyománytisztelete és népdalszeretete volt kitartó gyűjtő tevékenységének mozgatója.

1948-ban nyugalomba vonult. A népdalgyűjtést azonban nem hagyta abba. Dallammentő munkájára az 1950-es évek elején figyeltek föl. Népdallejegyzései országos kiadványokban jelentek meg. Kodály Zoltán két alkalommal kereste fel. 1960. június 7-én halt meg Mohácson.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA

„A Magyar Népzene Tára” szerkesztősége

BUDAPEST, V. AKADEMIA-UTCA 2.

Kedves Legyenő Úr,

Küldeményed Közfenn tartással megkaptuk. Uj lapokat
Küldünk, melyekre tintával írhat, nem piros
szíjjal befoltozni is vonakodni. A „Harmadik kötet”
a „Fekete Kárpát” szövegét, minél több kötet
változatát is Közfenn tartással látunk.

Itt is üdvözlök

L. De Tella

A DALOKRÓL

Füzetünk dalai legnagyobb részben Schneider Lajos másfélezres gyűjteményéből valók, aki Mohácson és környékén negyedszázadon át figyelte és mentette a magyar, sokác és német nép szellemi kincseit. Néhány dalt Schneider gyűjtőtársai – Városi Mihály tanító, Dincsér Oszkár, a Néprajzi Múzeum kutatója és maga Kodály Zoltán – jegyzett le vagy vett fonográfra, magnetofonra.

E kiválogatott dalok részint Kelet-Baranya sajátos, ősi hagyományához tartoznak, részint országosan ismert újabb dalok érdekes, helyi változatai.

Valamennyit az újraéltetés és terjesztés szándékával adjuk népdalszerető fiataljaink és nem fiataljaink, szólistáink és népdalköreink kezébe.

A tematikus csoportosításon belül illesztettük egymáshoz a dalokat, hogy csokrot alkossanak; így sorjában elénekelve változatos egységet nyújtanak. Ezzel szeretnénk megkönnyíteni a különféle alkalmaikra szolgáló dalok, dalcsokrok kiválasztását – de bárki válogathat, csokrosíthat más szempontok szerint is.

Dallamainkat az éneklésre legalkalmasabb hangnemekben közöljük, de az egyéni adottságtól függően szabad mélyebb vagy magasabb fekvést választani. Ám az alaptempót és a további versszakokban feltüntetett ritmuseltéréseket kérjük szigorúan betartani!

1980. december 8.

Várnai Ferenc

AJÁNLÁS

Tíz év után a második mohácsi népdalfüzetet bocsátjuk útjára Schneider Lajos gazdag hagyatékából. Az első füzet nyomán Mohácson évente megrendezzük a Schneider Lajos népdaléneklési versenyt, amibe előbb csak baranyai majd a déldunántúli megyék általános- és középiskolás diákjai kapcsolódtak be.

A kiadó szándéka, hogy a magyar kultúra számára közkinccsé tegye a mohácsi, kölkedi, duna-szekcsői, erzsébeti magyarság szellemi örökségét. Megmentsük és átadjuk a jövőnek mindazt, amit az itteni nép a törökdúlást is átélve századokon át megtartott, formált és teremtett. Néhányan élnek csak az egykori nótafákból. Elkopott a viselet is, egykori szépségüket csak a múzeumokban láthatjuk. A kottákból újraéledő örökség azonban ma is szívet melegít e hazának. Bizonyosságul is szánjuk e dalokat, hogy Mohács térsége a magyar népi hagyományokat is őrzi.

E dalok élővé tévése mindannyiunk erkölcsi kötelessége: nemzeti tudatunk ápolásának része.

Köszönet a nép zenei hagyományának ápolásáért e füzet szerkesztőjének, Várnai Ferencnek és lektorának Olsvai Imrének, akik egy évtizede bátorító segítői a mohácsi népdaléneklési versenyeknek. Köszönet illeti Schneider Lajosnét, aki férje szellemi hagyatékát önzetlenül bocsátotta a köz javára.

Tisztelgünk ezzel a füzettel mindazoknak, akik számára Mohács neve ezeket a népdalokat is jelenti. Ajánljuk őket létrehozóiknak és azokat tovább éltető ifjúságunknak.

Müller Géza

közműv. felügyelő

Mohács város Tanácsa V. B.

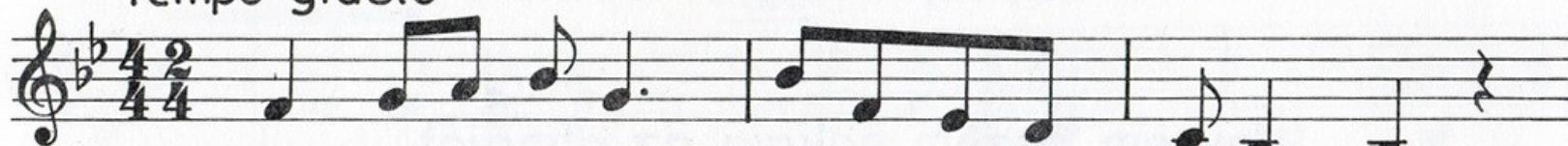
Művelődési Osztálya

I. KATONADALOK

Sej, édesanyám

Pintér Imréné, Mohács-sziget

Tempo giusto

1. Sej, é-dës-anyám, mi van a kend zsebé - be ?

Ap-ró fo - rint, ad-jon ëggyet be-lő - le !

Ad-dig ad - jon, még E - ge - rig el - é - rëk,

Már az - u - tán sej, haj, sze - re - lëm-ből mäg - é - lek !

2. Sej, édesanyám, mi van a kend zsebébe ?

Piros alma, adjon eggyet belőle !

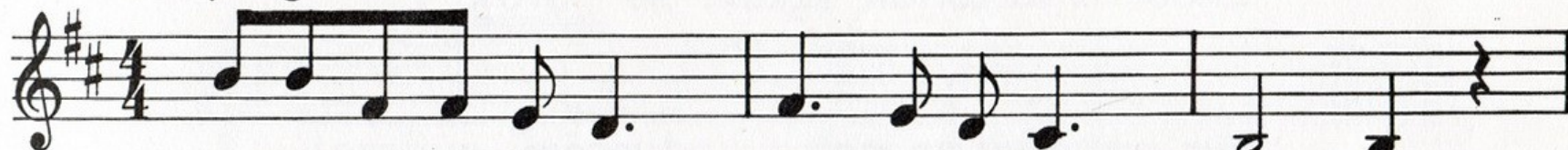

Úgysēm észēm sokáig az almáját,

Viselēm a sej, haj, Károly király csákóját !

Kikötöm a lovam

Husz Sándor, Mohács

Tempo giusto

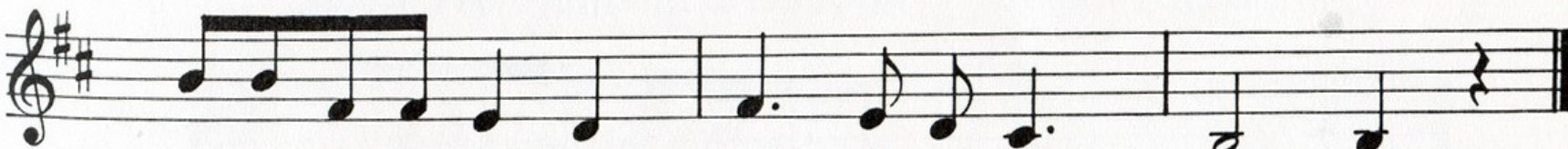
1. Ki-kö-töm a lo-vam csár-da e - le - je - be,

Lë-haj-tom a fe - jem a ba - bám ö - lé - be .

Lë-haj-tom a fe - jem a ba - bám ö - lé - be,

Hul-la - tom a könnyem rò-zsás kötë - nyé - be.

2. Elmegyék, elmegyék, még vissza se nézék,

Ennek a városnak tájára se jövök.

Sír az édesanyám, a kedvesem gyászol,

Páros, élős golyó választ el egymástól.

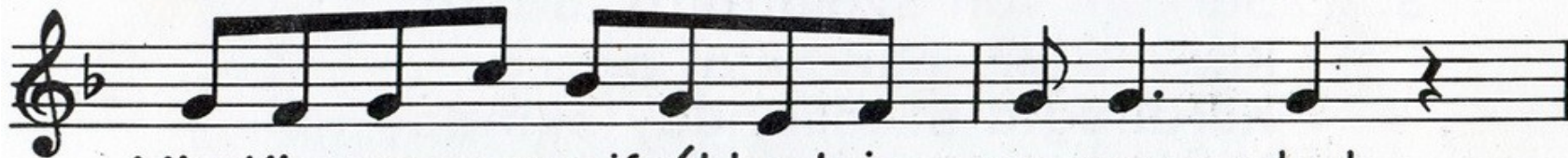
De sáros a kikindai

Kollát Lajos, Kölked

Moderato

1. De sá-ros a ki-kinda-i szé-lös út,

Mindén asszony cifrál-kodni na-gyon tud.

Kényesen jár, mint a na-pon a pá - va,

Nem süt, nem főz, nem gondol az u - rá - ra.

2. El köll menni, ha rám szakad is az ég,
Mikor mindig krumplileves az ebéd.

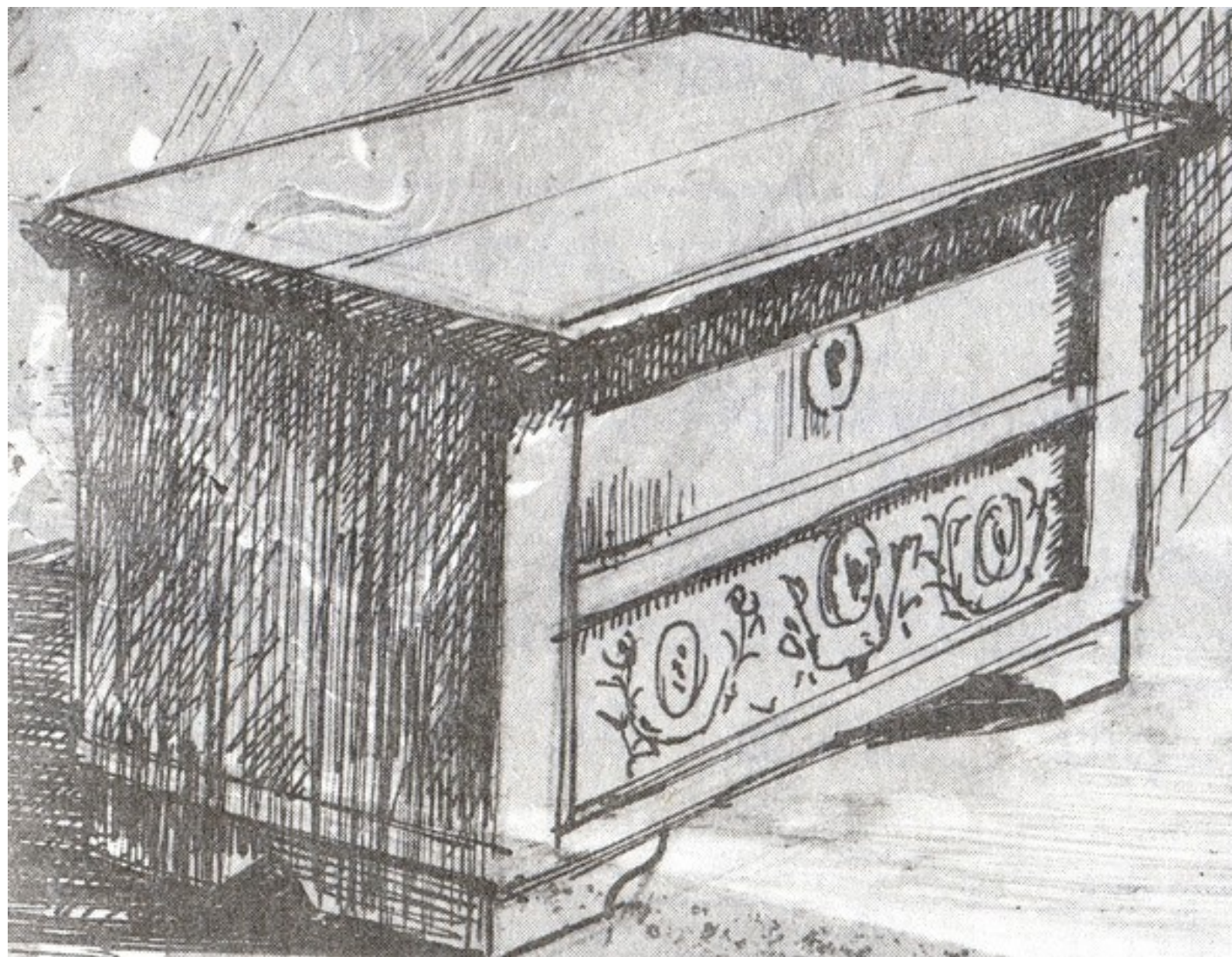
♪ ♪

Krumplileves az ebédem, sēmmi más,
A vacsorám csupán csak egy sóhajtás.

3. Sarkon van szolgabíró lakása,
Körülfogta iglincsefa, agáca.
Körülfogta szēdērinda, tökinda,
Mert a nevem katonának van írva.

4. Ha bemegyék a vizitációra,
Ingēm, gatyám lēvāgom a padlóra,
Ingēm, gatyám lēvāgom a padlóra,
Könnyeimtől nēm látok az urakra.

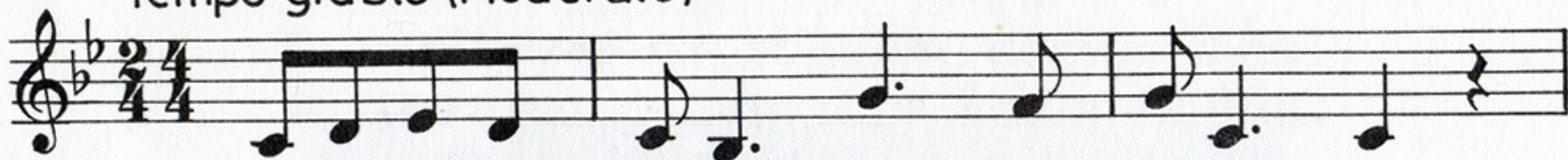
5. Még az orvos a szobába vizitál,
Édēsanyám az ablakon sirdogál.
Eriggy haza, édēsanyám, nē sirass,
Van még otthon kisebb öcsēm, neveld azt!

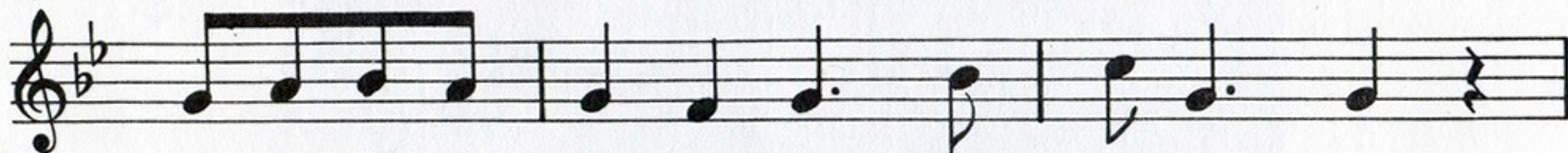
Jaj, de szépén harangoznak

Barbély Ági, Mohács

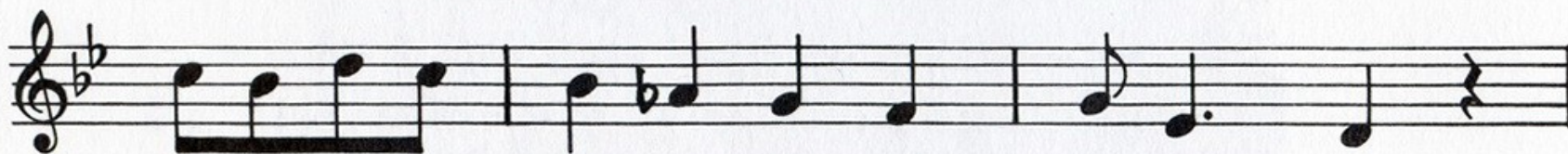
Tempo giusto (Moderato)

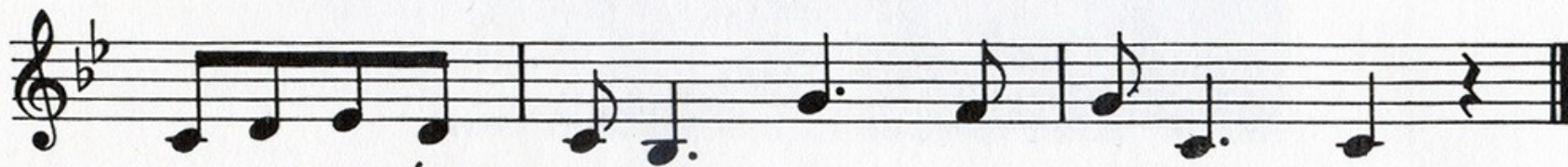
1. Jaj, de szépén ha-ran - goz - nak hajnal - ba .

Most tészik a nyer-gét kis pej - lo-vam - ra .

Három napra tar-ta - lék rá - pa-kol - va .

Adj egy csókot, kis - an - gya - lom , az út - ra !

2. Csókot nem adhatok huszár gyermeknek,
Mert a huszár nem igazszívűn szeret.
Ha a huszár igazszívűn szeretne,
Maga mellé a nyeregbe fölténne.

3. Gyöngé vagy még, babám, gyöngé a lóra,
Táncol a ló, könnyen leéssél róla.
De ha egyszer én ülök a nyeregbe,
Táncolhat velem a csillagos égbe !

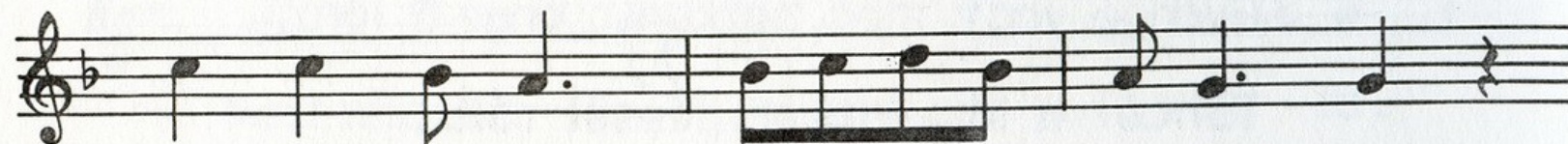
Szép élete van a Frigyes-bakának

Pécsi János, Mohács

Tempo giusto (Moderato)

Szép é - le - te van a Fri - gyes ba - ká - nak,

Szé - nát, za - bot nem a - rat a lo - vá - nak.

Tor - misz - tər - be száz - húsz é - lēs be van pakkolva,

Kis - an - gya - lom, ér - ted let - tem ka - to - na .

2.Szép élete van a tizes huszárnak ,

Szénát, szalmát nem arat a lovának .
Széna, szalma porcióba , tyuhaj, van kötve,
Kisangyalom tedd a lovam elejbe !

3.Kisangyalom, ha katona nem volnék ,

Ablakidba sok jó - estét mondanék .

De mivel hogy, kisangyalom, katona vagyok ,

Szemplátomást, mint a rózsá hervadok .

4.Hervad az a rózsá, kit nem öntöznek .

Hervad az a kislány, kit nem ölelnek .

Hervadjon is, hervassza el szívem a bánat,

Ha már engem elvittek katonának !

A mohácsi „Koronára”

Balázs Mihály, Mohács

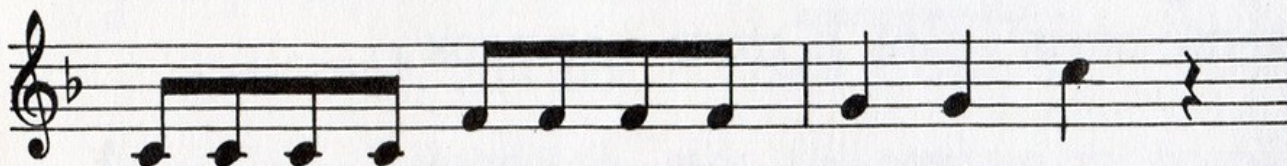
Tempo giusto

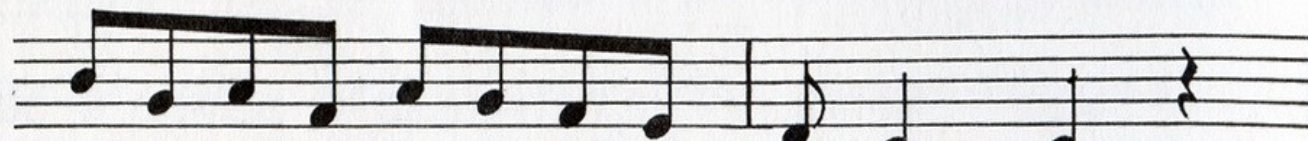
1. A mo-há-csi „Ko-ro-ná-ra” süt a nap,

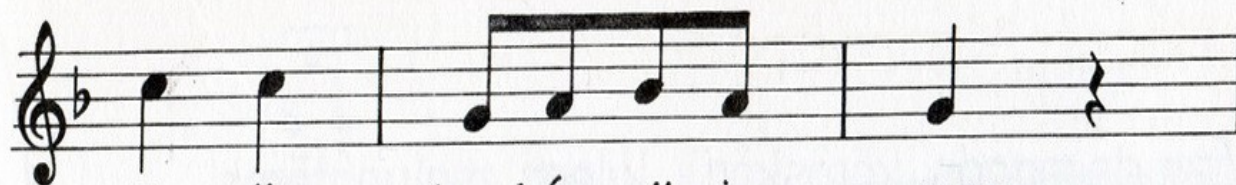
mög-jöt-tek a vi-zi - tá - ló nagy ú - rak .

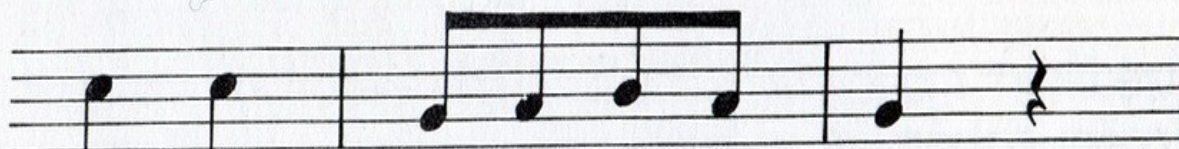
so - roz-zák a le-gé-nyé - ket sor - já - ba ,

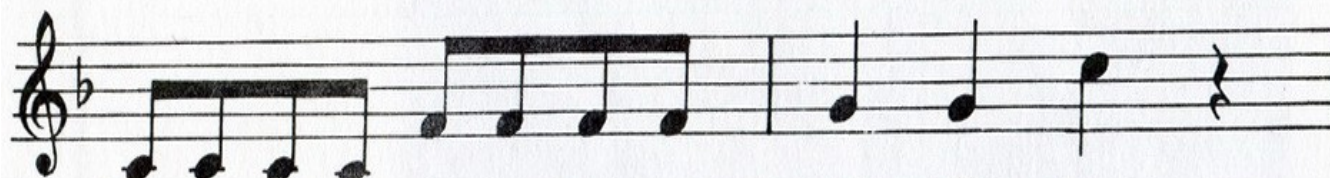
mindén lánynak lesz kato-na ba - bá - ja .

En - gém , ba - bám, ně si - rass ,

könnyet ér - tem ně hul - lass !

Be - ir - ták a ne - ve - met a nagy könyvbe ,

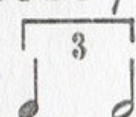

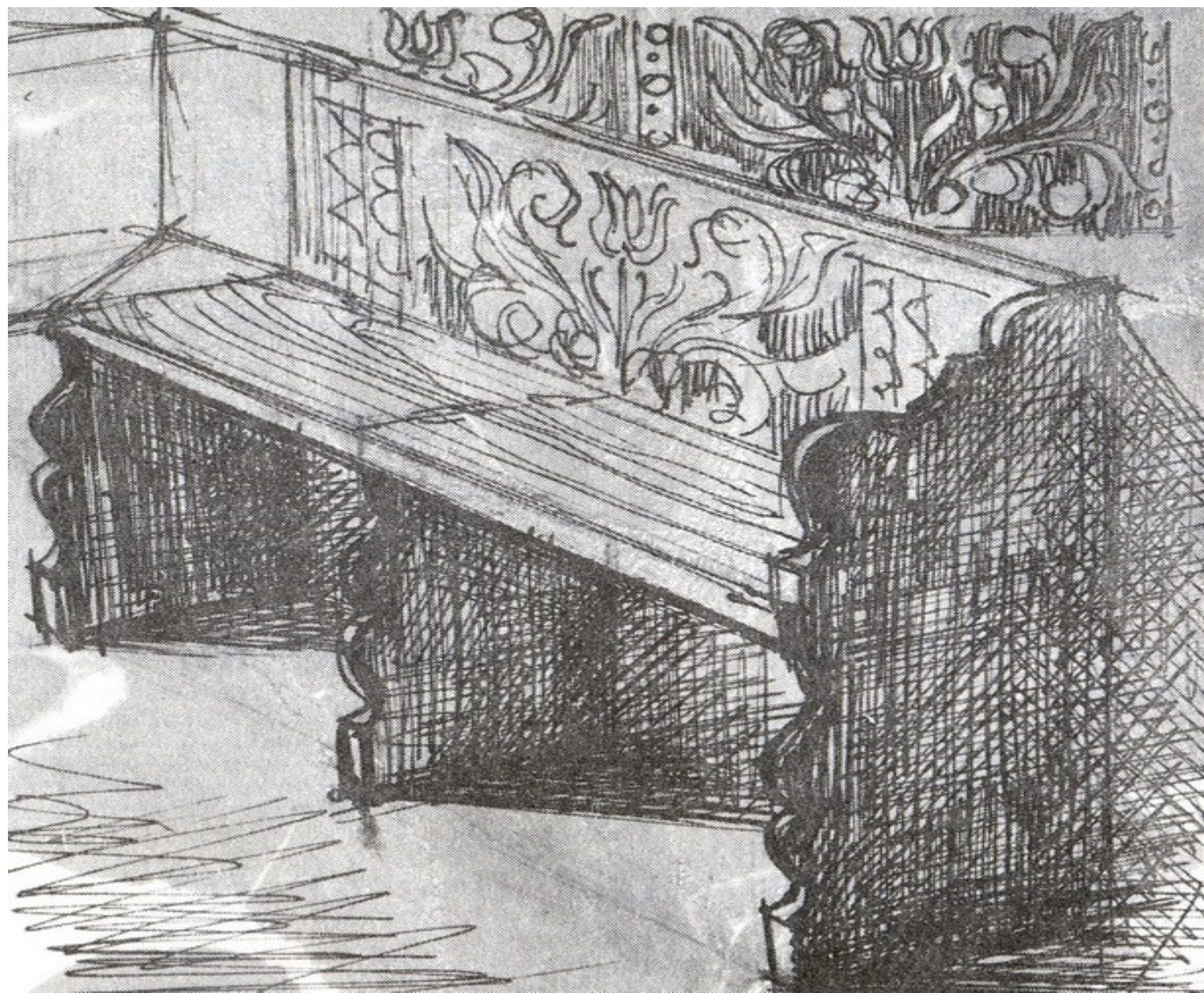
a mo - há - csi „Ko - ro - na” ven - dég - lő - be .

2. A mohácsi bíró háza de magos, köröskörül kilenc zsalugátéros,

Tizedikén maga néz ki a bíró: no, legények, megjött már a behívó!
Engem, babám, ne sirass, könnyet értem ne hullass!
Beírták a nevemet a nagy könyvbe, a mohácsi „Korona” vendéglőbe.

3. Elmegyek én arra alá messzire, rátalálok egy rozmaringerdőbe,

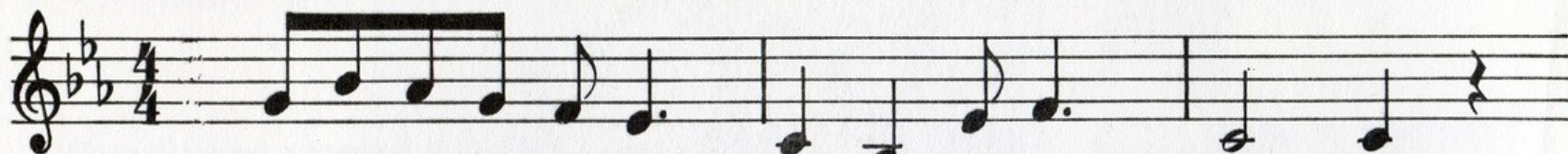

A rozmaring lehajlik az ág után, én is elmegyek a szeretőm után.
Engem, babám, ne sirass, könnyet értem ne hullass!
Beírták a nevemet a nagy könyvbe, Duna-Tisza se mossa ki belőle!

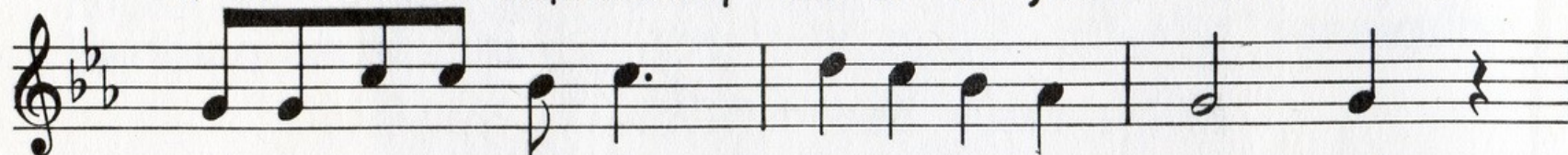
Kinek varrod

Husz Sándor, Mohács

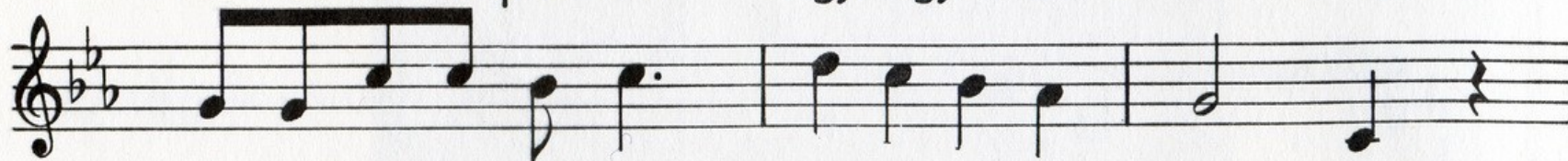
Moderato

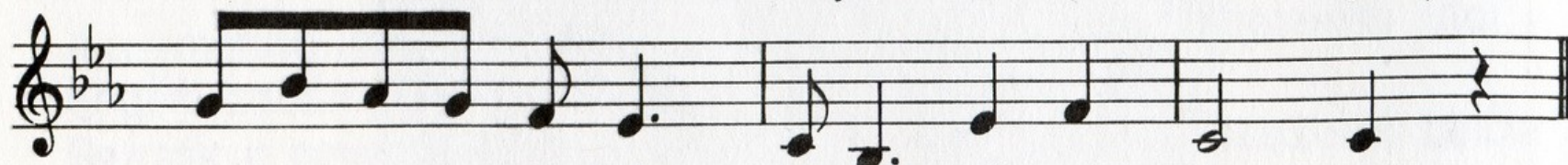
1.- Ki-nek varrod, babám, ezt a se-lyem - ken - dőt ?

-Né-ked varrom, ba-bám hogy légyen sze - re - tőd.

Két sar-ká-ra var-rok haj-lós rozma - rin - got,

Kö-ze-pi-be, ba-bám, szomo - rú bá - na - tot.

2. Katona vagy, babám, szép Magyarorszáért,

Sír az édesanya katona fiáért.

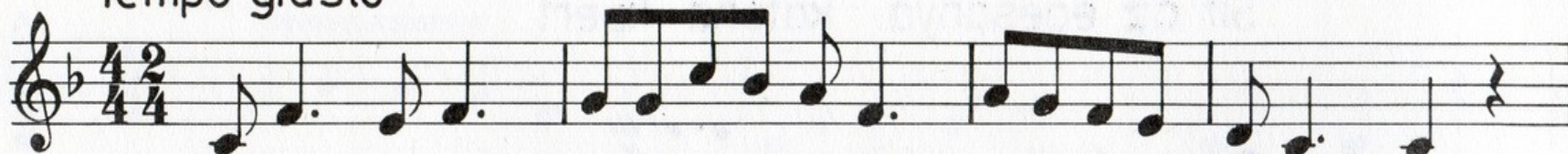
-Sír az édesanyám, a szeretőm gyászol,

Azt hallottam, babám, elválunk egymástól.

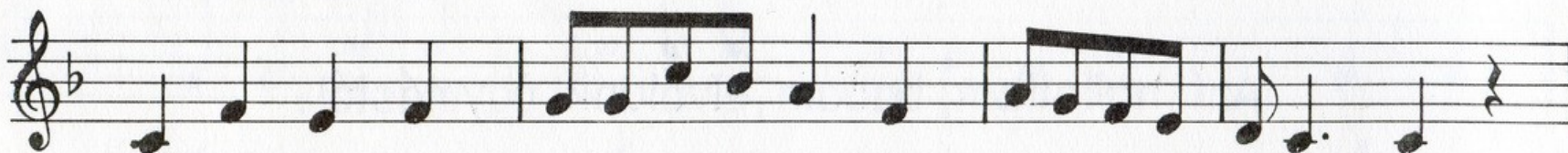
Ha fönn vagyok

Kovács Józsefné, Mohács

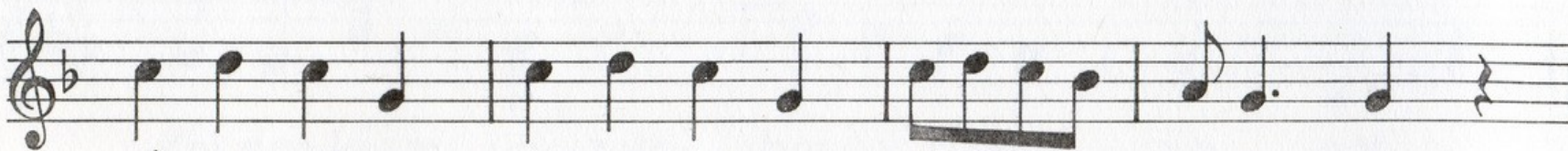
Tempo giusto

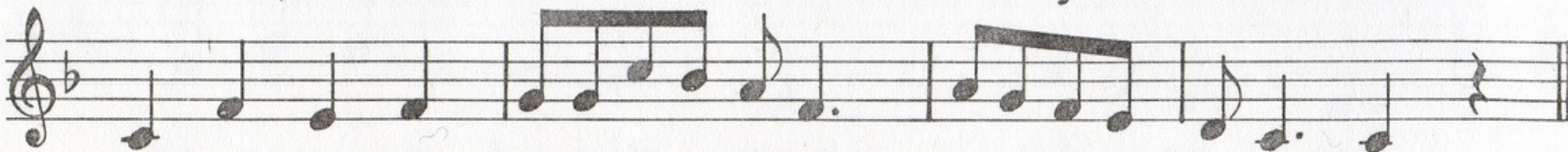
1. Ha fönnva-gyok ,tyuhaj,ha fönnvagyok este kilenc ó-rá - ig ,

Nem jön á - lom , tyuhaj nem jön á - lom a szemémre soká - ig .

Á - lom, á - lom , é - dös á - lom mért nem jön a szemém-re ?

Mert tē, ked-ves ,tyuhaj kisangyalom, mindig tē vagy eszēmbe .

2. Ha fölmegyök, tyuhaj, ha fölmegyök a budai hegyekre,
Föltekintök, tyuhaj, föltekintök a csillagos egekre.

Onnan nézöm merre van az, merre van az én hazám,

Sirat-é még, tyuhaj, sirat-é még engem az édesanyám?

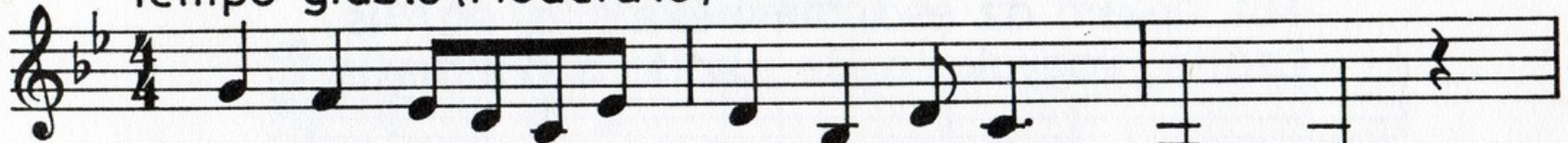

II. SZERELMI DALOK

Zöld a sárgarépa

Pécsi Jánosné, Mohács

Tempo giusto (Moderato)

1. Zöld a sárga-ré-pa, zöld a pet-re - zse - lyém,

Ezt a barna kislányt de na-gyon sze - re - tēm.

Csal-fa széme-i-met rá se me-rém vet - ni,

Mer' az é-des-anyám nem hagyja sze - ret - ni .

2. Esik az eső, de nagy sár van az utcán,

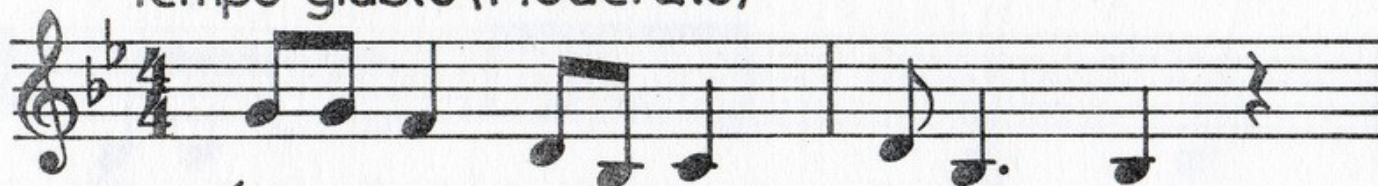

Elmennék én hozzád kökényszemű kislány.
Mit nekem az eső, mit nekem a sár is,
Csalfa vagyok én, de csalfa a babám is.

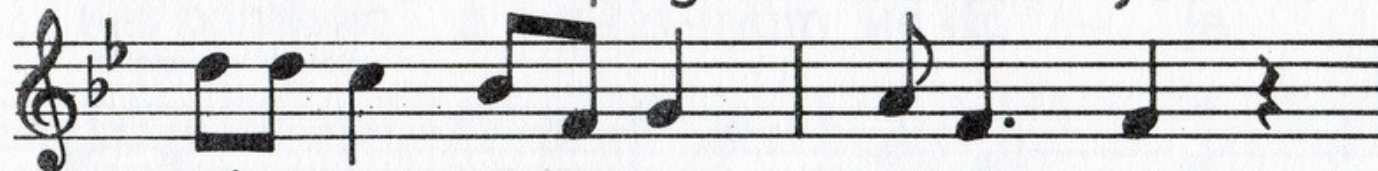
Érik a ropogós

Bajsi Csomor József, Kölked

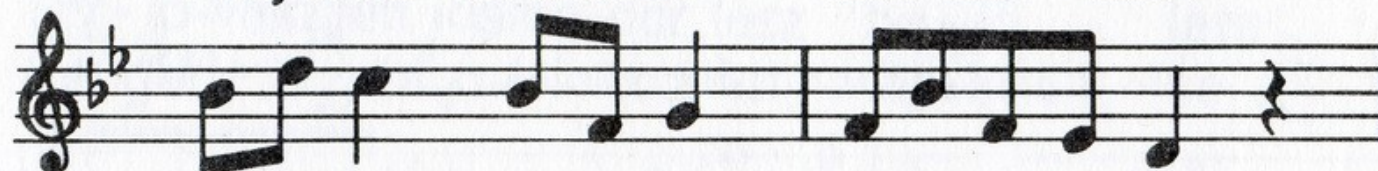
Tempo giusto (Moderato)

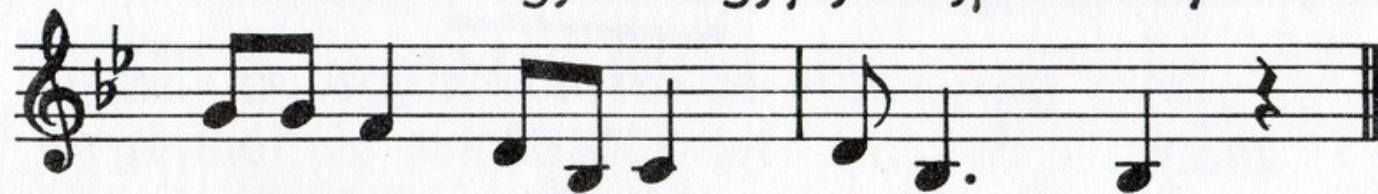
1. É-rik a ro-po-gós cserész-nye.

Lányokra for-dult a szé-rén - cse .

Rá-fordult egyre vagy, tyuhaj, kettő-re,

A többi elmarad jö-vő - re .

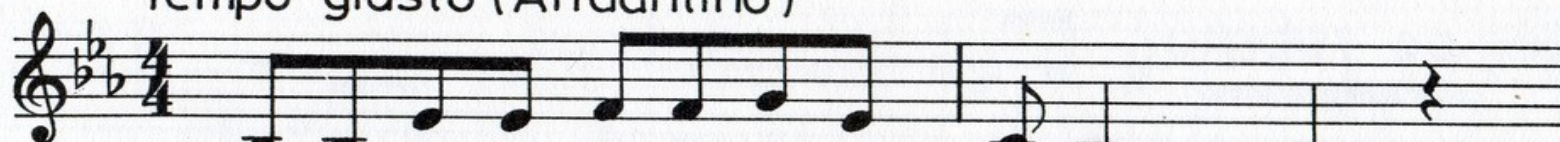
2. Kérlek a szűrőmet subaért,
Szöke szeretőmet barnaért.
Nem adom szűrőmet cifra subaért,
Szöke szeretőmet barnaért.

Úgy elmegyök

Husz Sándor, Mohács

Tempo giusto (Andantino)

1. Úgy elmegyök hírt se hallnak fe-lő - lem,

2. Két pántli-ka a ha-ris-nyám kö-tő - je,

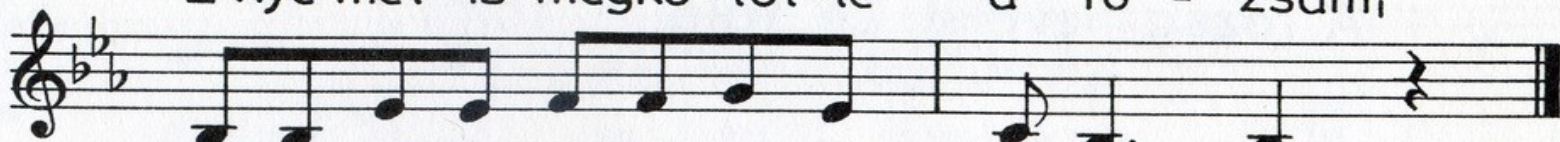
Pár-ja-vesztett kisma-dár lesz be-lő - lem.

Le-gény legyen, a-ki az-tat meg-kös - se.

Lészál-lok egy zöld er-dő-be zo - kog - va,

E-nyé-met is megkö-töt-te a ró - zsám,

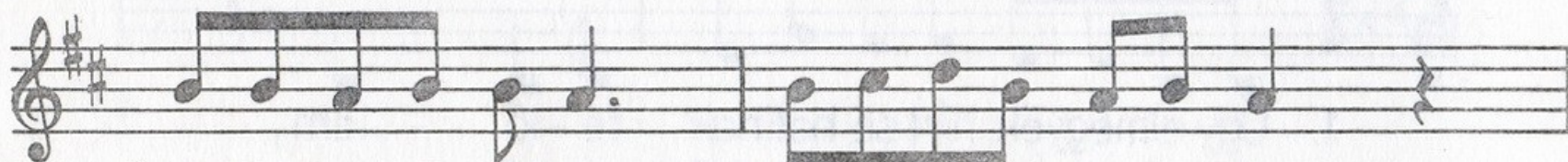
Fészket ra-kok egy nő-fe-lejcs bo-kor - ra.

Be is zárta a szí-ve-met i - ga - zán.

Elibe, elibe

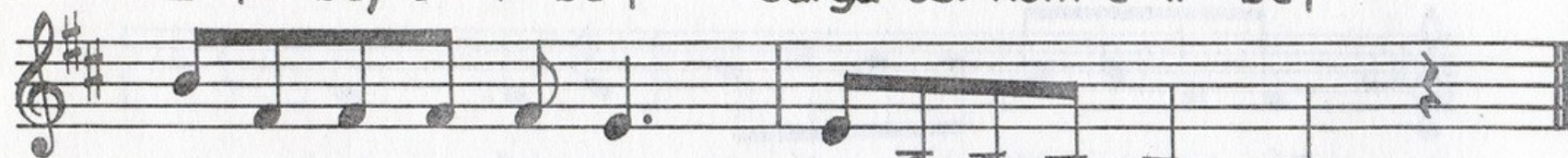
Hegedűs Lajos, Kölked

Tempo rubato

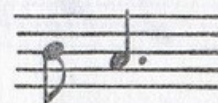
1. E-li - be, e - li - be ,

Sárga csi-kóm e-li - be,

Be-ta-lál ug-ra-ni

A vi-rá-gos kert - be .

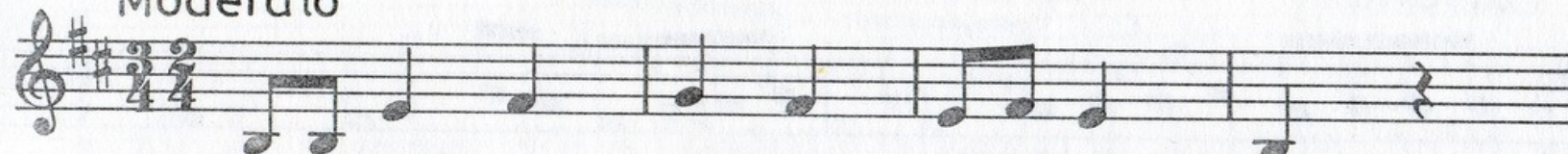

2. Betalál ugratni, Kárt. is talál tenni
A rózsá levelét Lő találja törni.

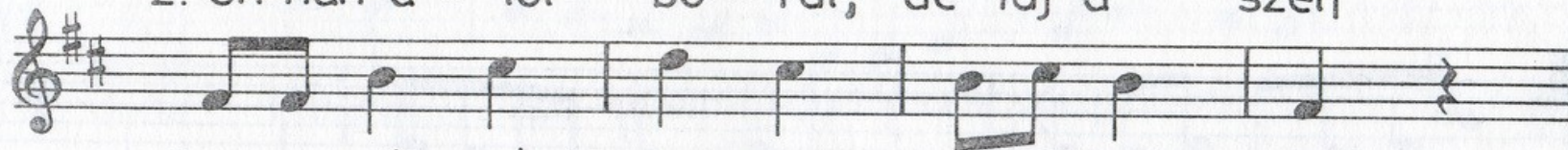
Cifra szűrőm

Pécsi Katalin, Mohács

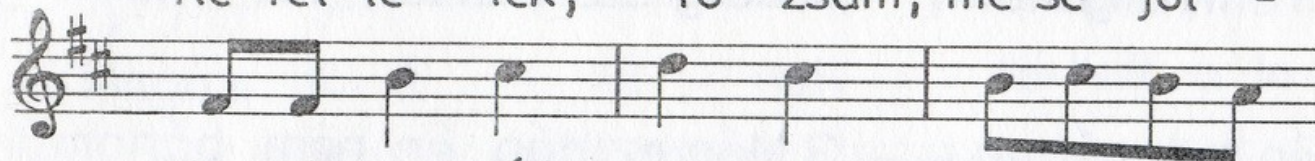
Moderato

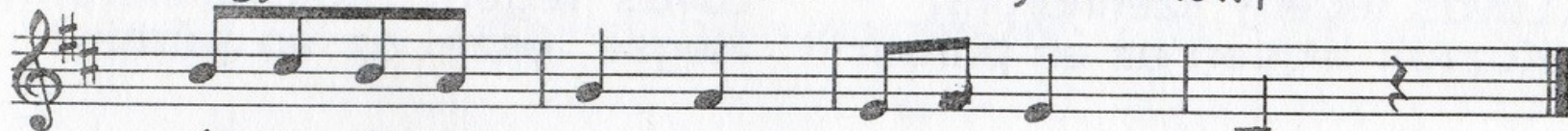
1. Cif-ra szű - röm szög - re van a - kaszt - va,
2. On - nan a - lól bo - rúl, de fúj a szél,

Gye - re, ró - zsám, a - kaszd a nya - kam - ba !
Ké - ret - te - lek, ró - zsám, mé - se jöt - tél .

U - gyis tud - ják, ott an - nak a helye ,
Vagy talán az é - dös - a - nyád til - tott ,

Még az éj - jel be - ta - kar - lak ve - le .
Légyen é - gën, föl - dön meg - át - ko - zott .

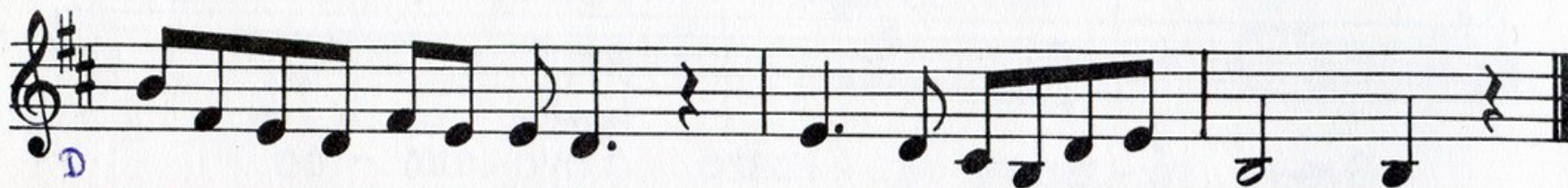
Édesanyám mondta nekém

Dunaszekcsői változatok alapján

Parlando

1. Édesanyám mondta nekém, Minek a szerető né - kém,

De én arra nem hallgattam, Mindig szeretőt tar - tot - tam.

2. Még ezután én megvárom,
Kocsi jöjjön értem, három,
Lovas legény tizénhárom,
Köztük legyen az én párom!

3. Már ezután én nem bánom,
Kocsi menjen érted, három,
Lovas legény nyolcvanhárom,
Mégse leszél az én párom!

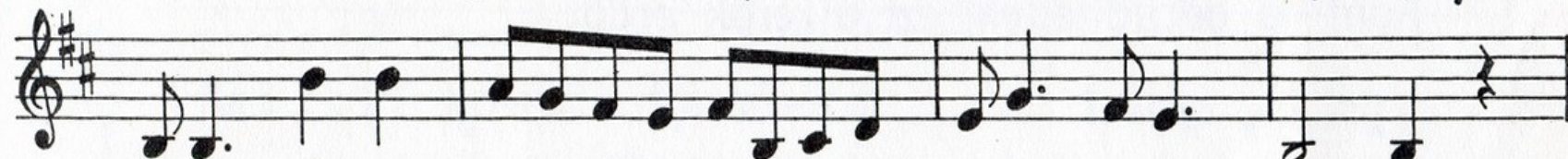
Túl a Dunán

Husz Sándor, Mohács

Moderato

1. Túl a Dunán, túl a Dunán, túl a Dunán a ba-bám ta-nyá-ja,

I-de látszik, ide látszik, ide látszik magas di-ó - fá - ja.

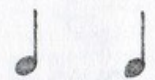
Magas di-ó - fá - nak lē-hull a le - ve - le,

Eszēm-be-jut ti-zén-háromszázezérszér a ba-bám sze-rel-me !

2. Én az éjjel, én az éjjel, a múlt éjjel de rosszat álmodtam,

 Kis pejlovam, keselylábú kis pejlovam kárba bocsájtottam.

 Rám is becsültették ezt a kerek erdőt,

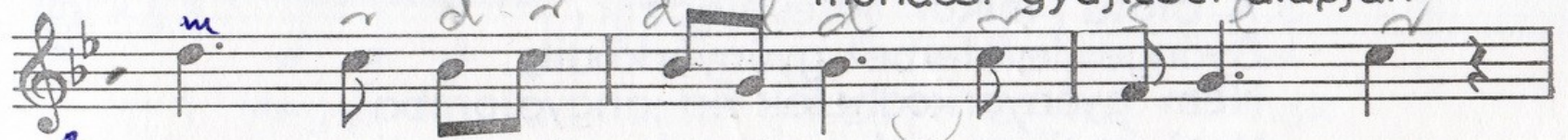
 Megfogadtam, megfogadtam Kis Mohácson nem tartok szeretőt!

Két fa között

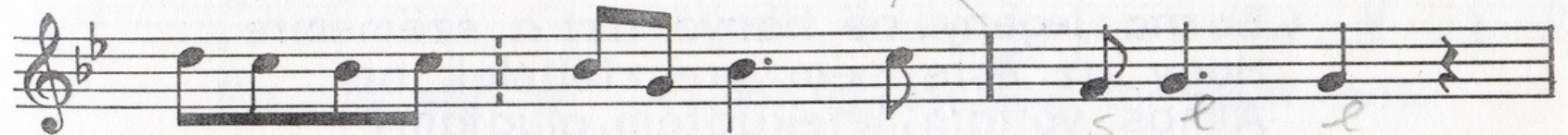
Kalmár Istvanné, Mohács

Kodály Zoltán és Schneider Lajos
mohácsi gyűjtései alapján

Parlando (♩ = kb. 96)

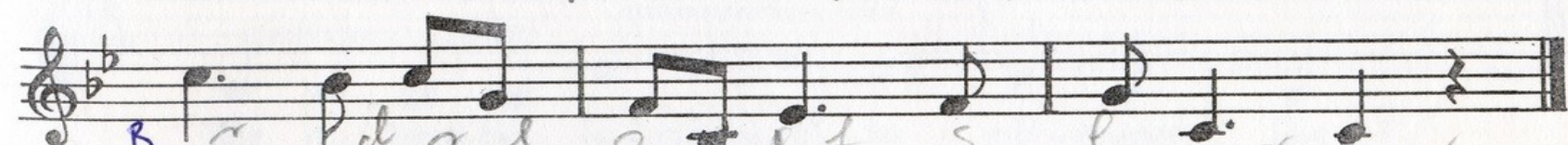
1. Két fa kö-zött föl-sü-tött a holdvi - lág,

Az én ba-bám o-lyan, mint a gyöngyvi - rág.

Fe - le fe-hér, fe - le pi - ros, fe-le más,

Ha vé-tét-tem, kis-angya - lom, meg-bo - csáss!

2. Két fa között fölsütött a holdvilág,
Gyere hozzám édes, kedves anyalkám!
Gyere hozzám, ülj az ágyam szélére,
Hadd öllelek, hadd csókollak kedvemre!

3. A diófa, mikor kileveledzik,
Gyöngye leveleibe' gyönyörködik.
Nem gyönyörködhetek én anyalomba',
Mer' ennéám sok irigynek van gondja.

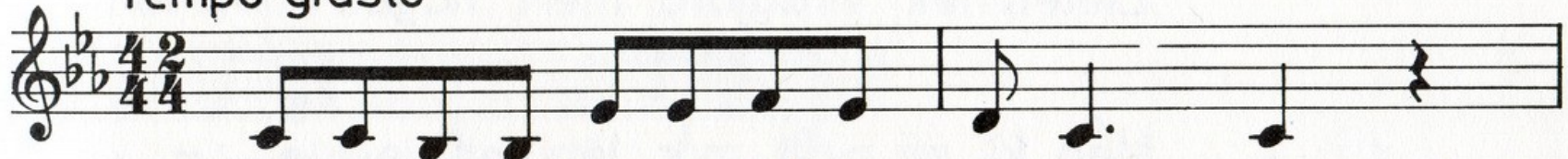
4. Barna legény, né hányd azt a szememre,
Hogy az este nem eresztettelek be.
Álmos voltam, lefeküdtem, aludtam,
Kisangyalom, mindig térad gondoltam!

Mégérrett a tiszta búza

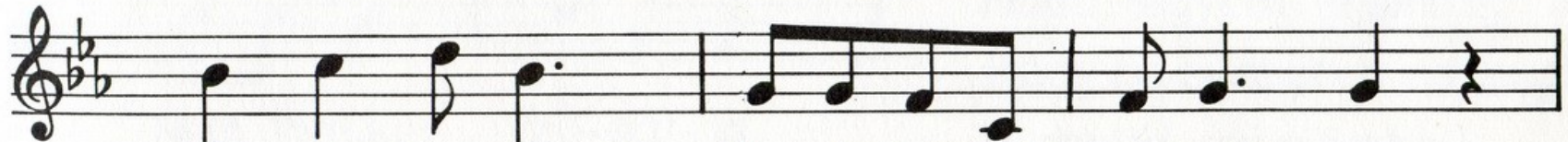
Pintér Imréné, Mohács-sziget

X

Tempo giusto

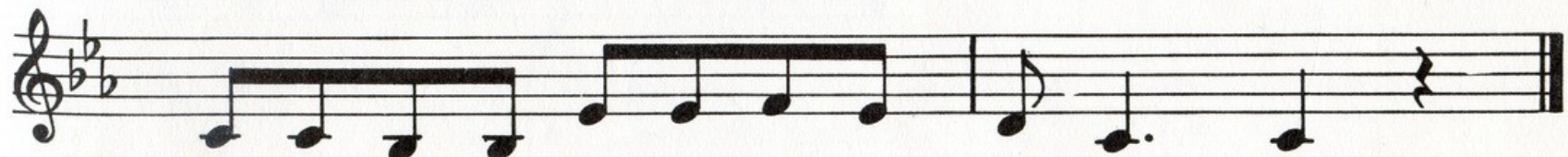
1. Mēg-é-rett a tiszta bú-za, a - rat - nak.

Én is sze - re - tőt vá - lasztok ma - gam - nak .

Haj, hogyha az a - ra - tásnak vé - ge lesz,

Az a bar - na le - gény vő - le - gé - nyem lesz !

2. Edd még fene ezt kutya világot!

Életémnek virágjára mért hágott?

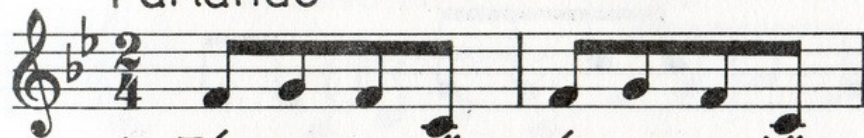

Még ki se nyílt, már lehulott levele,
Fáj a szívem, mert bánattal van tele!

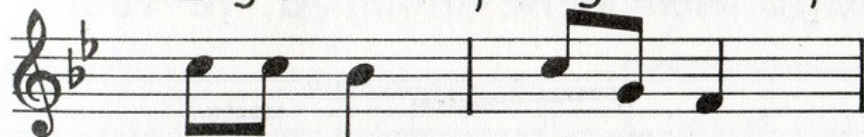
Zúg a mező

Barbély Ági, Mohács

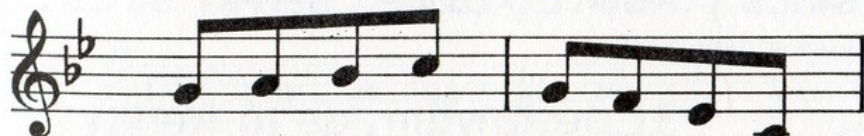
Parlando

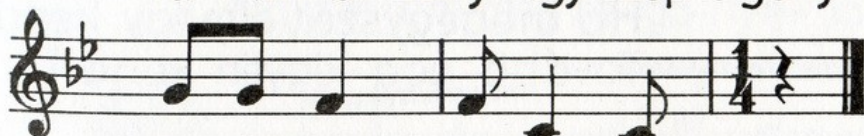
1. Zúg a me-ző, zúg az erdő,

Nem tom, ki zú-gat-ja.

Ta-lán bi-zony egy szép le-gény

A lo-vát ug-rat-ja.

2. - Hozd ki, babám, a kalapom,
Hadd tegyem fejembe,
Hogy ne süssön a napsugár,
A csalfa szemembe!

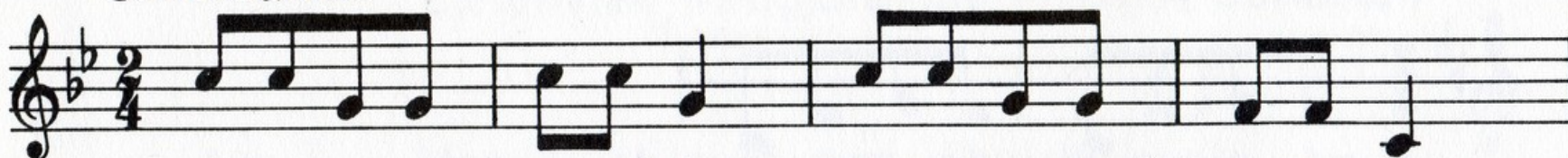
2. Vig a lov, vig o'
maga vig a paripa'ja
Vigan vája a baliája
a slingölt ágába

3. Barma kilány slingölt
ágát
magasra vetette
Batyát gerez a slingölt
kejta felejtette.

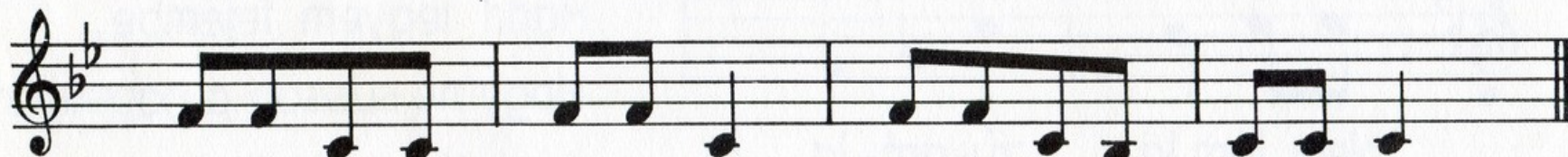
Ez a kislány

Szösz János, Mohács

Scherzando

1. Ez a kislány de be-teg, Ném ë-he-ti a le-vest.

Vi-zet inna, vi-ze sincs, Kút-ra küldne, sën-ki sincs.

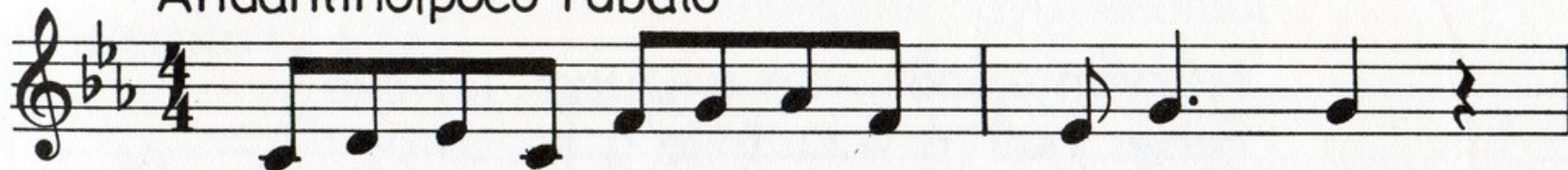
2. Volt neki egy vén anyja,
Azt elküldte a kútra.
Még az anyja oda jár,
Szeretője nála jár.

3. Édesanyám, de jó kend,
De jó vizet hozott kend.
Ha még egyszer elmegy kend,
Tovább oda legyen kend!

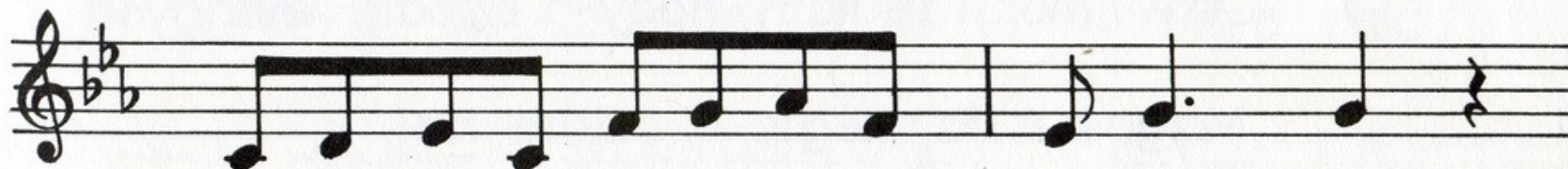
Emide egy regönyefa

Kovács Józsefné, Mohács

Andantino, poco rubato

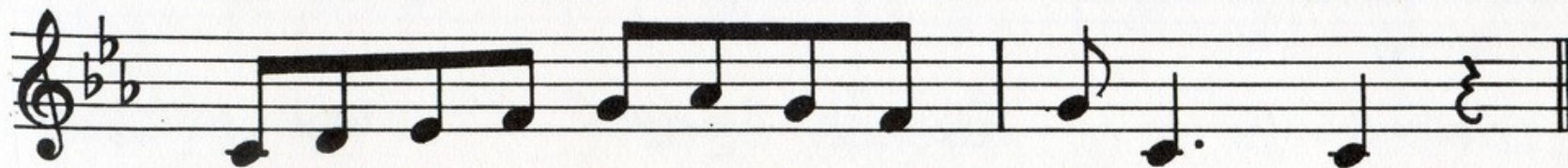
1. E-mi-de egy re-gö-nye-fa vi - rág - zik,

Re-gö-nyé - je víz-be e-sik, el - á - zik.

Majd terëm még re-gö-nye-fa re-gö - nyét,

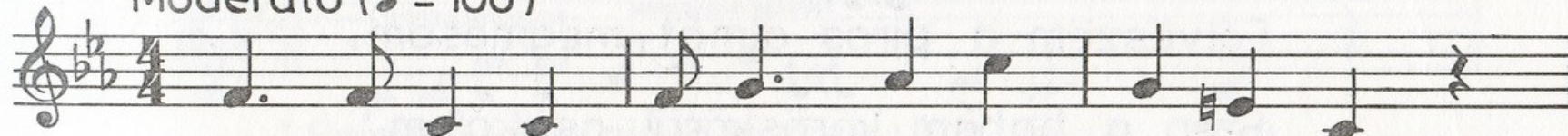
Majd ta-lá-lok én ma-gamnak egy le - gényt.

2. Melette, még mandulafa virágzik,
Mandulája vízbe esik, elázik.
Majd terem még mandulafa mandulát,
Majd talállok én magamnak szép leányt.
3. Márványkőből van a Duna feneke,
Fehér hattyú szállt le a közepibe.
Két szárnyával széjjelvágta a habot,
Csak most tudtam, hogy a babám elhagyott.
4. Magos a fa, mégis a földre hajlik,
Lassan sírok, de messzire elhallik.
Messze hallik az én gyöngye, sirásom,
Szeretőmet éjjel, nappal siratom.

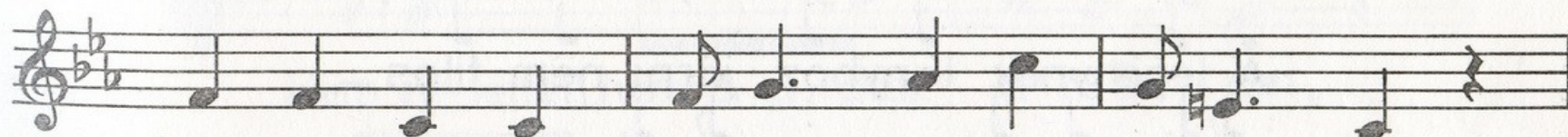
A mohácsi malomgátba

Kodály Zoltán és Schneider Lajos
mohácsi gyűjtéseiből

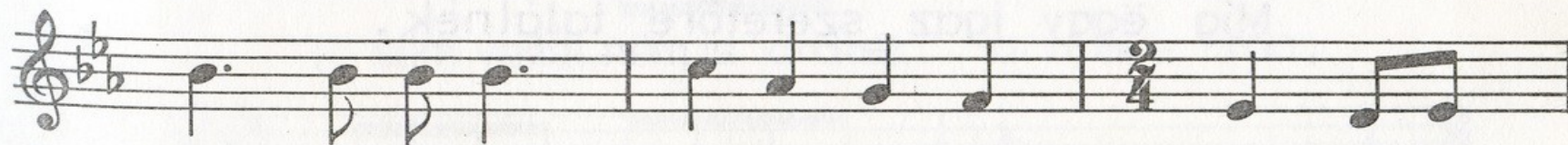
Moderato (♩ = 100)

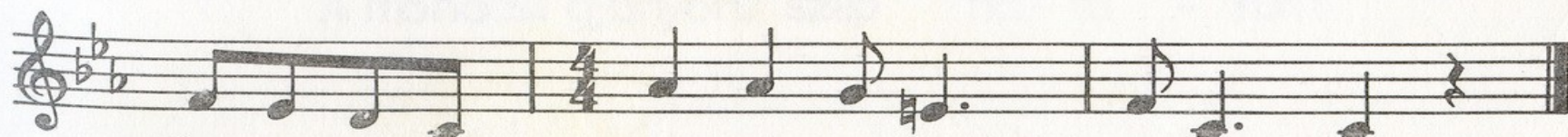
1. A mo-há - csi ma-lom - gát - ba rēng a nád,

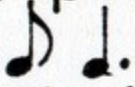
El-ven-né - lek, ha od' - ad-na az a - nyád.

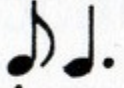
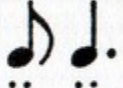

Majd mi-kor a ren-gő nádszál el - her-vad,

Én is, ba-bám, el - hēr-va-dok tē-ná - lad.

.
2. Léesett a piros alma a sárba,

No de, sēbaj, nēm esett a Dunába.

Fölvészēm a piros almát, mēgmosom,

Szép a babám, köröskörül csókolom.

3. Négy alma van egy tányéron, mind piros,

A legénynek lányhoz járni nēm tilos.

Tilos volna, még akkor is eljárnék,

Míg egy igaz szeretőre találnék.

Szánt az ökör

Husz Sándor, Mohács

Tempo giusto (Moderato)

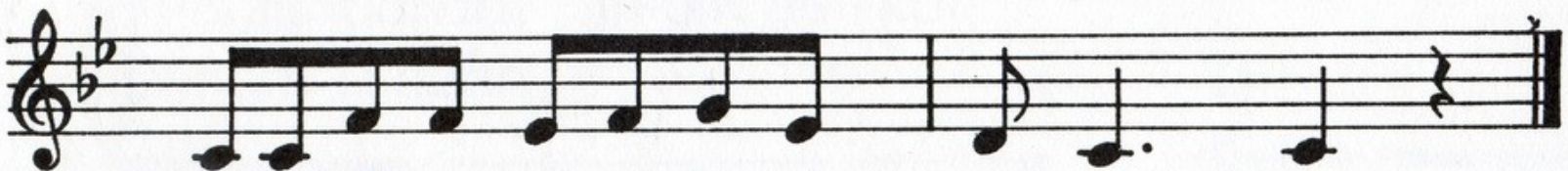
1. Szánt az ökör, zirög-zörög a já - rom,

Nem ve-téttél, nem is a-ratsz a nyá - ron.

Té sém vettél, nem is aratsz a nyá - ron,

A mohácsi gyönyörű szép ha - tá - ron!

2. A Tiszának mind a két széle, sáros,
Közepébe három hattyú, leszállott.
Két szárnyával széjjel vágta a habot,
Most tudtam még, hogy a babám elhagyott.

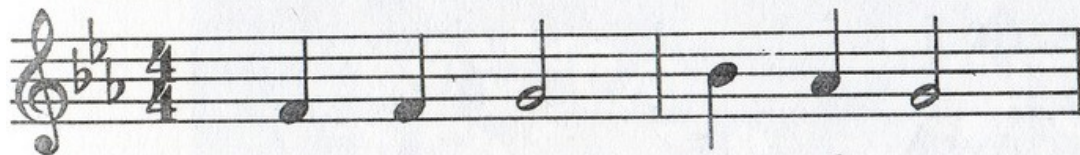
3. Ha meghalok és a sírba temetnek,
Fejem fölé ne tegyenek keresztet!
Egy nagy köre legyen írva sorjába:
Igy jár, akit elhagyott a babája.

Ercsényi, Bercsényi

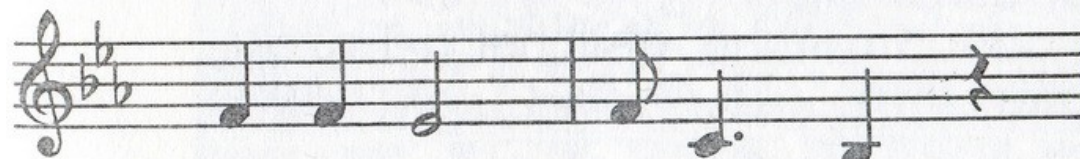
Kalmár Istvánné, Mohács

4

Andantino

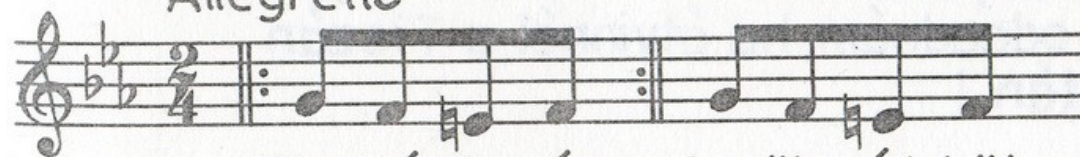
1. Er-csé-nyi, Bercsé-nyi,

Hogy le-het mēg-él - ni ?

Allegretto

1.)

Ti-szán, Dunán, la-dik nél-kül
Dunán, Ti-szán,

Hogy lē-het át - mēn - ni ?

1.)

3.5. a Ti-szán

2. Ném lehet, édësem,

Ném lehet, kedvesëm,
Mert nagy hab van a Dunán, a Tiszán,
A szögedi Tiszán !

3. Van nekëm arányból

Sarkantyús, új csizmám. 1.) ———
Azt is nekëd odaadnám, ha átvinnél a Tiszán .
Feleségëm után !

4. = 2.

5. Van nekëm arányból

Gombos dolmányom, 1. ———
Azt is nekëd odaadnám, ha átvinnél a Tiszán
Feleségëm után !

6. = 2.

III.

LAKODALMI DALOK, TÁNCOK

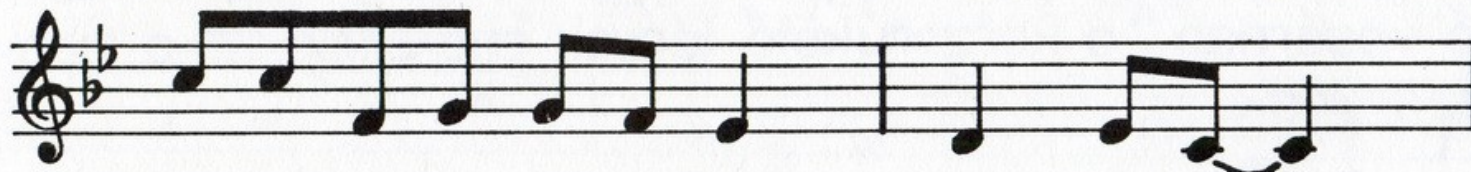
Kötik néked már a szép koszorút *

Csicsiri Szabó Istvánné és Horkics Mihályné, Mohács

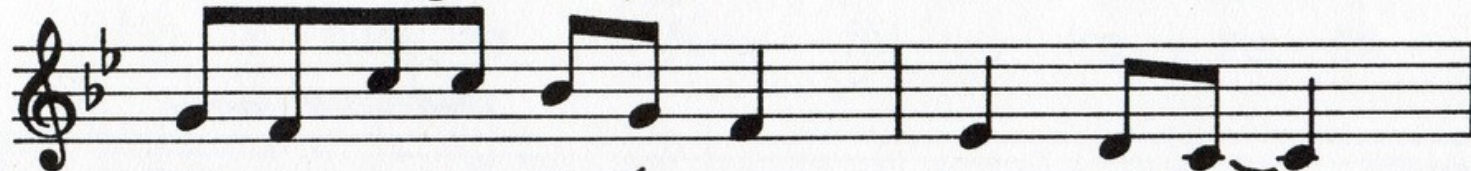
Parlando

1. Kö-tik né-kéd már a szép ko - szo-rút ,

A zöld á-ga a nya-kad - ba bo-rult .

Zöld le-ve-le kö-té-nyed - be hul-lott ,

Víg ö-rö-möd si-ra - lom - ra fordult .

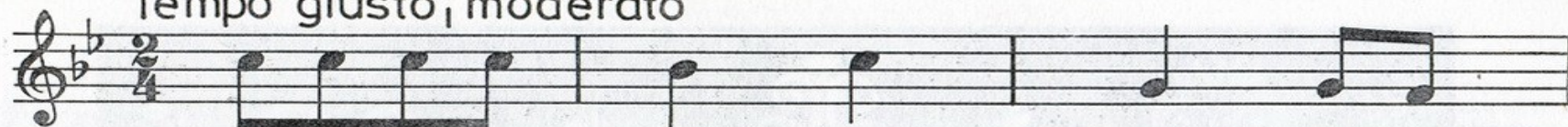
2. Esik eső az árpatarlóra,
Gyere rózsám, segíts föl a lóra.
Gyöngé vagyok, nem tudok fölülni,
Kispejlovam nem akar megállni.

* Régen szerda volt a lakodalom napja. Előtte való „koszorú-
kötő vasárnap” a koszorúkötő lányok énekelték ezt a meny-
asszonynak.

Addig innen, rózsám*

Barbély Ági, Mohács

Tempo giusto, moderato

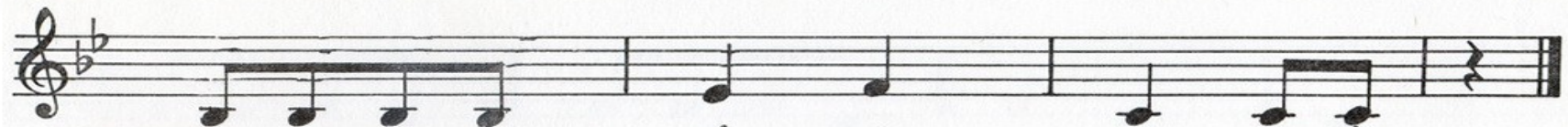
1. Addig innen, ró - zsám, el nem mék,
2. A - ki a ró - zsá - ját sze - re - ti,

Még há - rom szál gyer - tya el nem ég!
Ha e - sik, ha fúj, föl - ke - re - si

A ne - gye - dik gyer - tya fél - re ég,
Lám, én az e - nyé - met sze - re - tem,

A sze - re - lém még - se föl - volt e - lég.
Ha e - sik, ha fúj, föl - ke - re - sem.

*Lakodalmi tushóta

Gyöngyöt, gyöngyöt

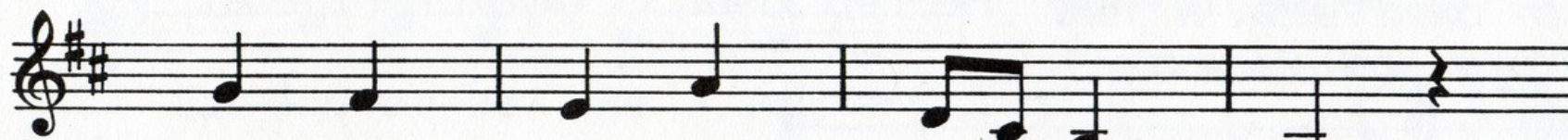

Heréb Miklósné, Mohács

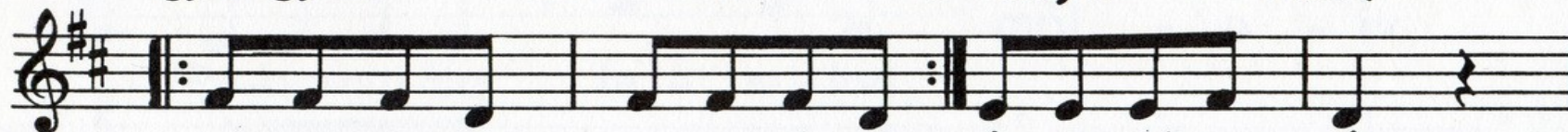
Tempo giusto

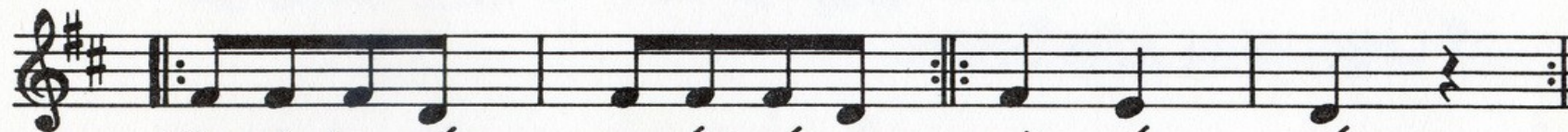
Gyön - gyöt , gyön - gyöt asszonyá - nak ,

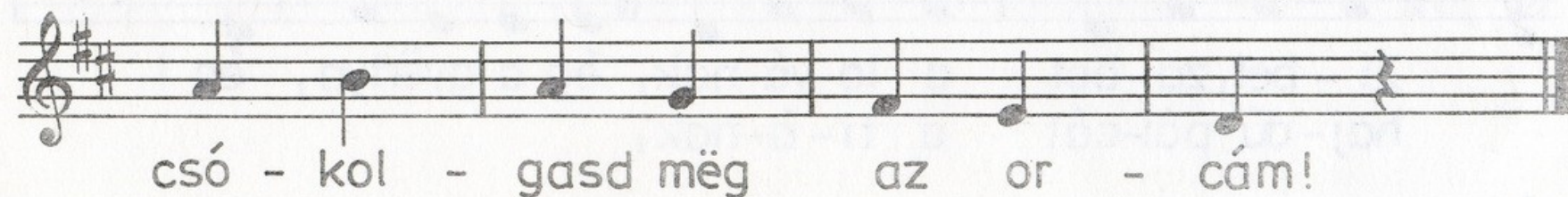
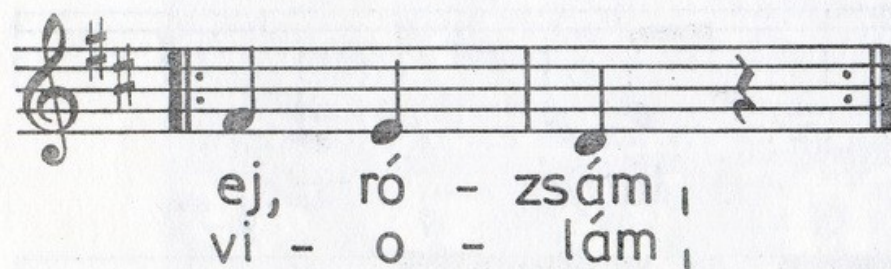
gyöngyko - szo - rút a lányá - nak ,

Zi - bét, za - bot a lo - vá - nak , ég a gyertya , ég !
haj - dú pál - cát a fi - á - nak ,

Ki - csi - ke még az én pá - rom , ej , ró - zsám
há - rom eszten - de - ig vá - rom , vi - o - lám ,

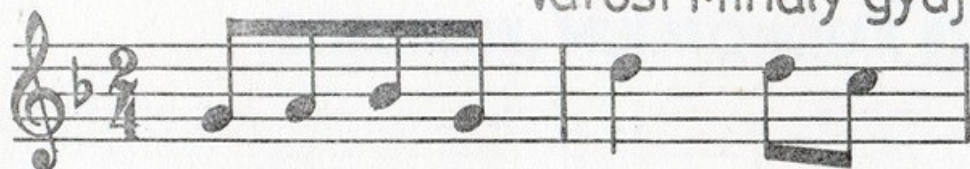

* Lakodalmi vánkostánc

Adott isten szekeret

Simics Júlia, Mohács

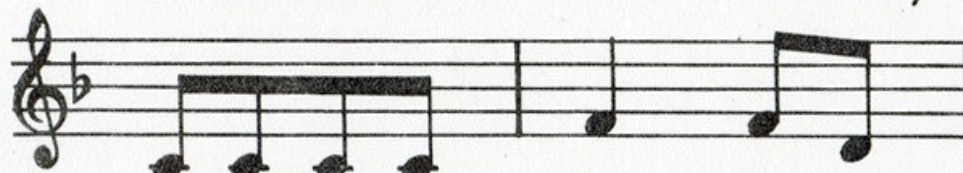
Városi Mihály gyűjtése

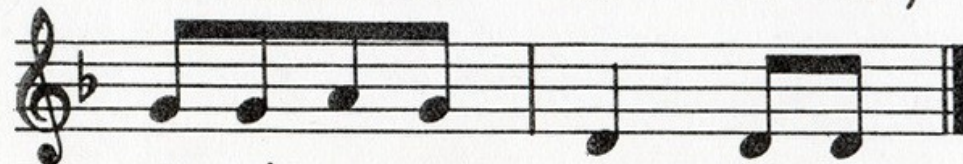
1. A-dott - is - ten sze - ke - ret,

Sze - ke - rem - be ke - re - ket,

Po - haram - ba fe - ne - ket,

Ab - bú i - szom ö - le - get.

2. A doktor is azt mondja,
Hogy a vizet ne igyam.
Mer' a vízbe béka van,
Életömnek vége van!

* Lakodalmi ugrós tánc

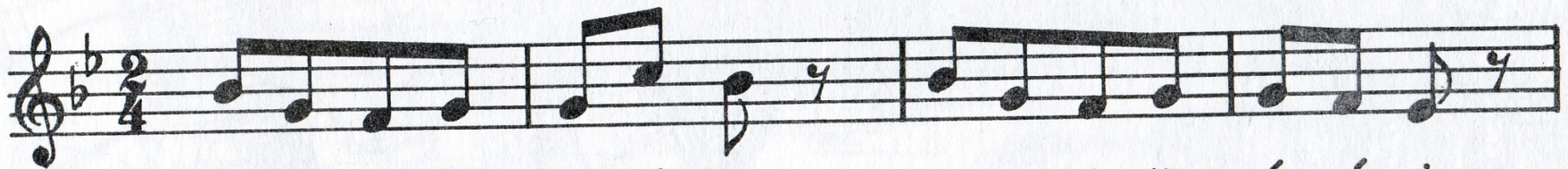
IV.

BORDALOK, MULATÓNÓTÁK ÉS TRÉFÁS DALOK

Gyüdi korsó

Schneider Lajos és Dincsér Oszkár
mohácsi gyűjtései alapján

Allegretto

1 Gyü-di kor-só, radványi, Vasas vi-dör, vá-sá-ri.

Gyöngé lő-ány a Sá-ri, Ném lehet hozzá járni !

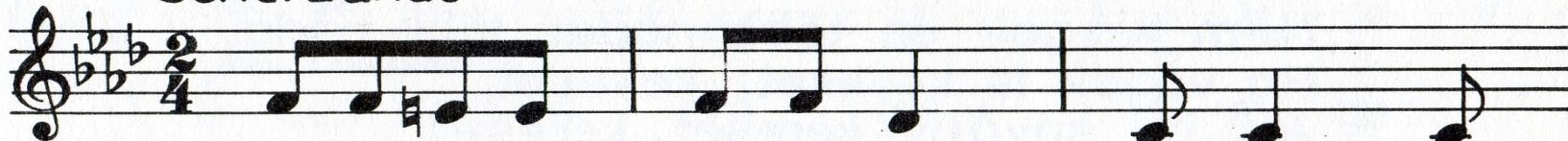
2. Hej, búbánat, búbánat,
Ném vágok én több nádat.
Ha vágok is, egy szálat,
Mibül dudát csinállok.

Kocsmárosné

Faragó József ,Kölked

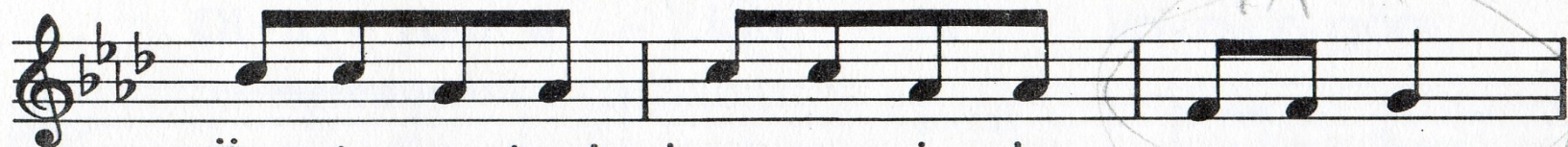
Scherzando

1. Kocsmárosné, rom-rom-rom - rom-rom - rom,

Jaj, de fáj az én gyomrom, rom-rom - rom.

Éggy ic-ce bort hoz-zon i - de, rom-rom-rom,

Méggyógyul az én gyomrom, rom - rom - rom.

2. Hej kikirics, kikirics, kikirics,
Nékém bizony në kerits, në kerits!
Keritek én magamnak, magamnak,
Té is kerits magadnak, magadnak!

3. Hej búbánat, búbánat, búbánat,
Ném, vágok én több nádat, több nádat.
Ha vágok is keveset, keveset,
Jaj, de sovány kereset, kereset.

Édes, kedves pintës

Bertók Józsefné, Mohács

Allegretto

1. É - des, kedves pin - tës ü - ve - gëm,
Të - benned van min - dën re - mé - nyëm.
Ol - tá - rom e - lött is kö - nyör - göm,
Akko - rát i - szom, csak úgy nyö - ször - göm.

2. Volt énnékēm pénzēm, elástam,
Száraz volt a torkom, fölástam.
Igy jár, aki mindég bort iszik,
Még a temetőbe nem viszik.

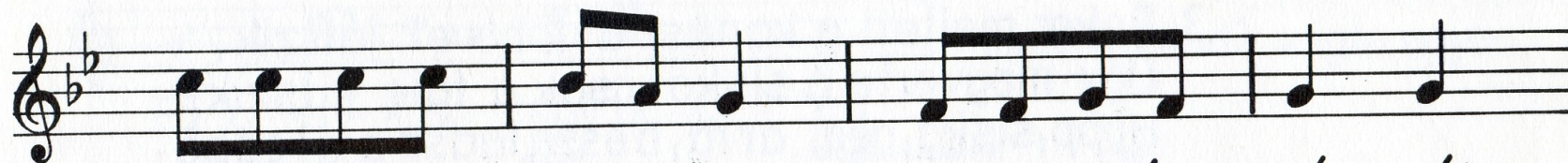
Fogtam én egy szunyogot

Barbély Ági és Bencsik Máttyás, Mohács

Scherzando

1. Fogtam én egy szunyogot, na-gyobb volt egy ló - nál,

Ki - ol-vasztot - tam zsírjat, több lett száz a - kó - nál.

Hopp, szívem, sza-kácsné, de fe-hér a lúd - ja,

Mennél jobban kerge - tēm, nēm ta - lál az ha - za.

1.)

2. Ha meg

2. Az én uram de jó volt, mire az nem köllött,
Kasza, kapa még annak soha se nem köllött.

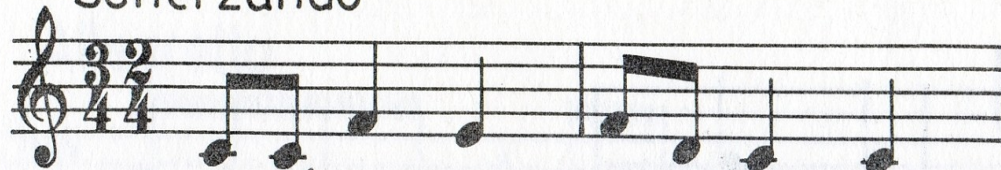
1.) Ha meglátott egy cégért oda, elsietett,
Ahol jó bort merettek, annak megfizetett!

3. Bokor mellett a kanász a göbével játszik,
Ugy megverte a siskát, csak a füle látszik.
Hopp, siska, nem arra, beszaladsz a tilosba,
Hozd ki, pajtás, a baltát hadd vágjam le a siskát!

Szomszédasszony

Pécsi Katalin, Mohács

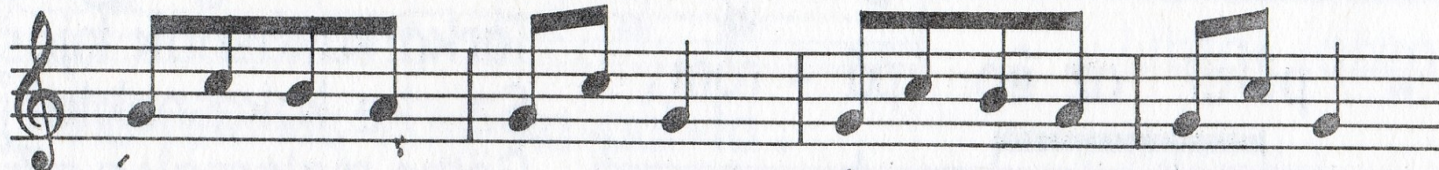
Scherzando

1. Szomszédasszony konyhájá - ba,

Fő a ka - kas nagy bú-já - ba .

Én a ka-ka - ka-ka-som száz a-ranyért nem a-dom,

Mert a ken-dé vág-ta a - gyon.

2. Bátaszékre kéne menni,
Kakasarcú törvényt tenni.
Én a kaka-kakasom a ka -
kasom nem adom,
Mert a kendé vágta agyon.

Kicsi ökör

Gombos Mária, Mohács

Moderato

1. Ki - csi ö - kör, nagy a já - rom ,

l - ci - pi - ci az én pá - rom .

Majd meg - nő az akko - rá - ra ,

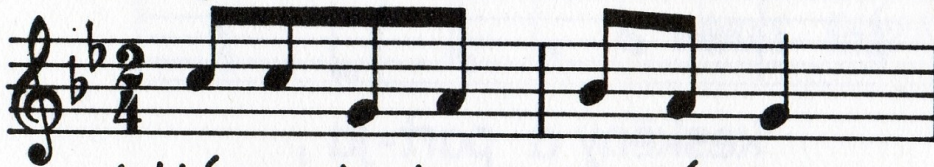
Laj - tőr - ján megy föl az ágy - ra .

2. Ném észök én mást, csak
gombát,
Tarka kakasnak tojássát,
Szürke kakasnak ~~tréj~~tréjját,
Görbe malacnak a májját.

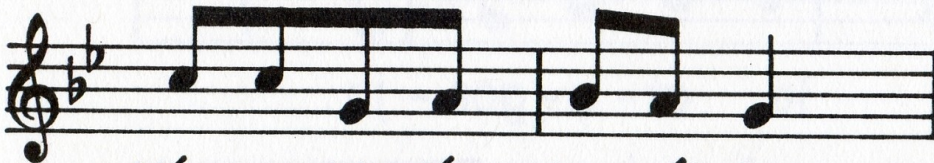
Három bokr saláta

Paddi János, Mohács

Allegretto

1. Három bo-kor sa-lá-ta,

Há-rom kis-lány ka-pál-ta.

Lib-za-i lab-za, lab-za-i

dom-bon Ka-pál - ta.

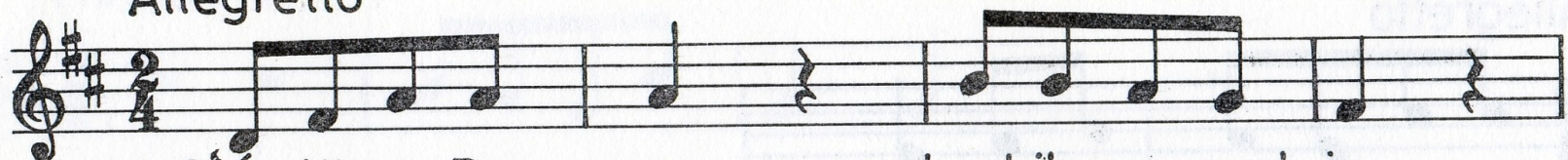
2. Három bokr ribizli,
Három kislány szemézi.
Libzai labza, labzai
dombon,
Szemézi.

3. Három akó borom van,
Mind a három csapon van.
Libzai labza, labzai
dombon,
Csapon van.

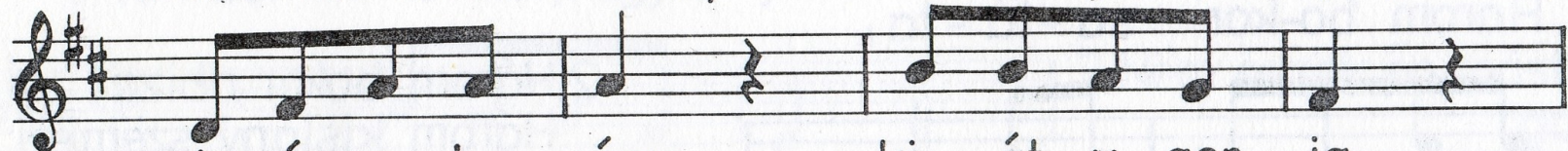
Szélös a Duna

Petre Erzsébet, Mohács

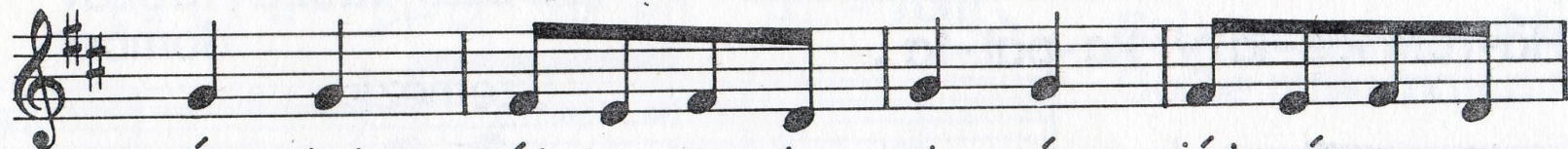
Allegretto

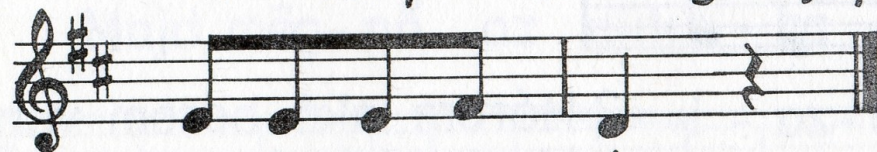
1. Sze-lös a Du - na , keskény a part-ja ,

Az ám a le - gény, ki át - u - gor - ja .

Á - tal-, át - u - gor - ja, csiz-má - ját sá-roz-za,

Az ám a le - gény !

2. Nem az a legény, aki falusi ,
Az ám a legény, aki városi .
Hét szél a gatyája, rámás a csizmája ,
Az ám a legény !

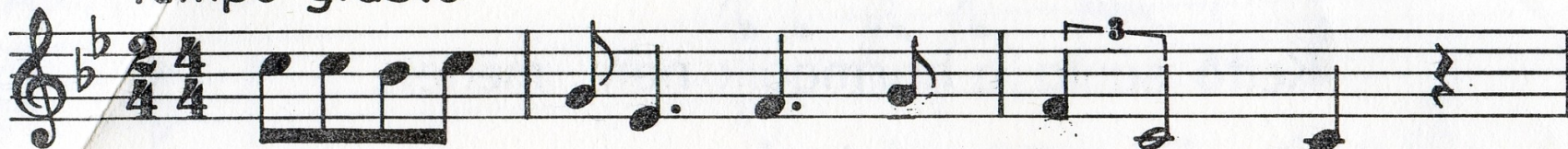
V.

BÉRES- ÉS PÁSZTORDALOK

Kiss Mihály, Mohács

Kiss Mihály, Mohács

Tempo giusto

1. Bérés legény mezt - láb mēnt szánta - ni,

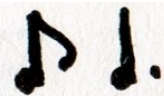
A csizmáját otthon - hagy - ta pat - kol - ni ,

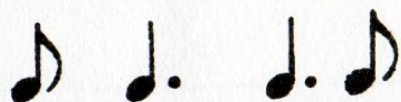
Kilenc kovács nem tudta el - vá - dol - ni,

Mert nēm tudott rámás pat - kót csi-nál - ni.

2. Bérös legény, ne rakd még a szekeret,
Sajnáld még a négy nyomorult ökrödet !

Kettő sánta, a harmadik nem mehet,

Nincsen abrak, mit adjunk az ökröknek.

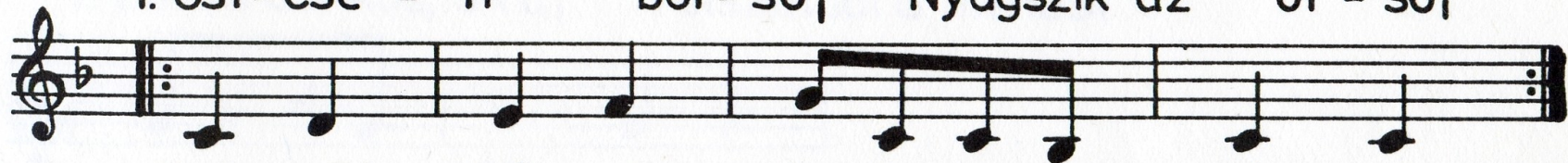
Csicsëri borsó

Horkics Mihályné és Heréb Miklósné, Mohács

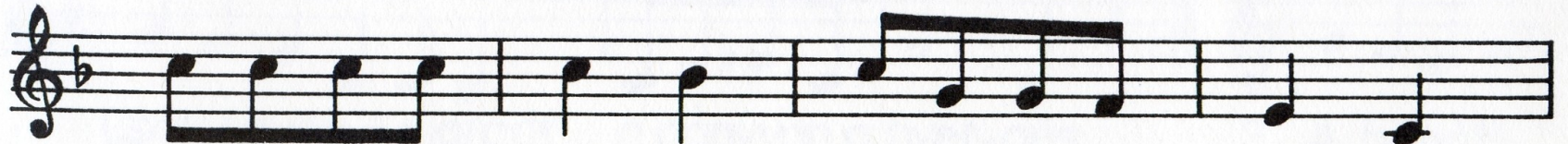
Allegretto

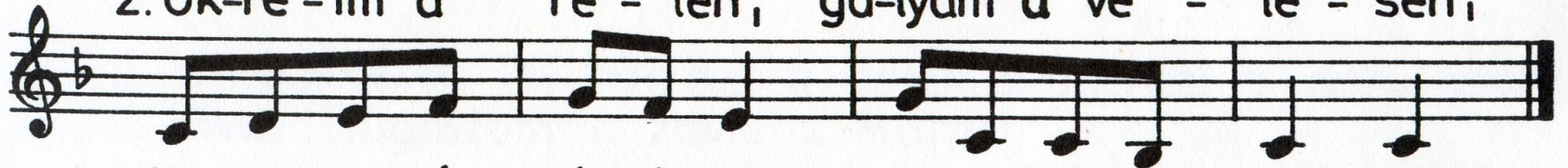
1. Csi - csë - ri bor - só, Nyugszik az or - só,

Bor - sos Ná - ni mén Ha - rasz - ti - ná - ra,
Jan - csi bá - csi ko - csi há - tul - já - ba.

2. Ök - re - im a ré - tén, gu - lyám a ve - té - sën,

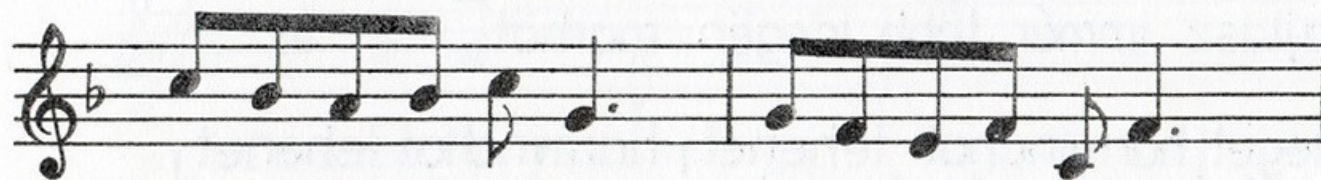
Lo - vam az ál - ló fá - nál, magam ga - lam - bom - nál.

3. Ökreim a rétén,
Gulyám a vetésén,
Lovam a barázdába,
Magam a csárdába.

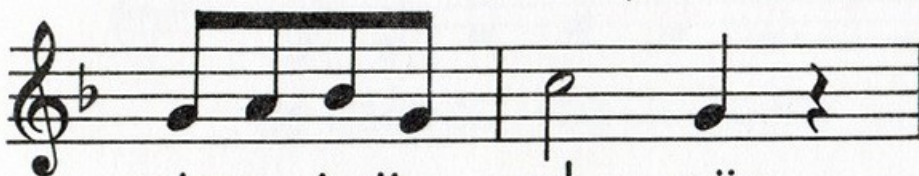
Lóra csikós, lóra

Bódis Lajos, Dunaszekcső

Tempo rubato

1. Ló-ra csi-kós, ló-ra, elszaladt a ménés,

elsza-ladt a mé - nés .

Csak egyedül maradt a pányván a nyer-gés .

1.)
3. A bánáti

2. Nyergeljétek föl hát, azt a darú-pirost, azt a darú-pirost,
Kivel átugratom a zavaros Marost.

3. Zavaros a Maros, magam is átmegyék, magam is átmegyék .

^{1.)}A bánáti számadónál jó vacsorát észék .

4. Igyál egyél pajtás, itt a nagy áldomás, itt a nagy áldomás !
Ugy sém hajtasz immár több idegën marhát .

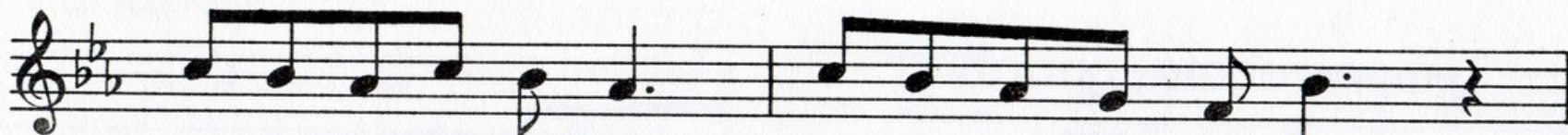
5. Hajtottam öleget, harminchat tehenet, harminchat tehenet,
Kiért a mészáros bankót ád öleget .

De szép fényes csillag

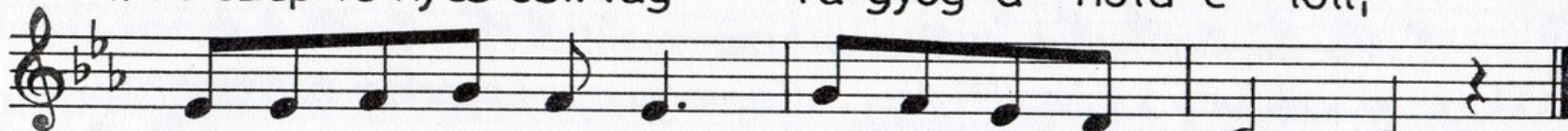
Belvárác Pálné, Mohács

Parlando

1. De szép fé-nyes csil-lag ra-gyog a hold e - lött,

De szép csi-kós-le - gény le - gel - tet a me - zőn.

2. Még is legeltetett idei hajnalba,

Be is szállította a rózsám udvarába.

3. Rózsám udvarába egy kerek almafa,
Az alatt henyelög egy szép pejparipa.

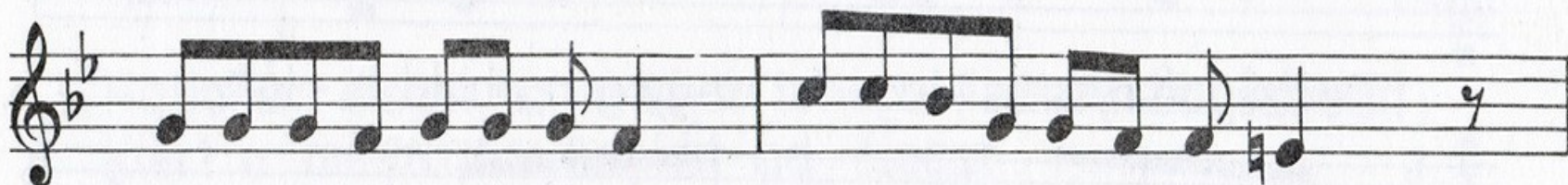
4. Arany a kantárja, gyémánt a zablája,
Vérrel habzott a szája, rózsám a gazdája.

5. Én vagyok, én vagyok ennek a gazdája,
Sok számos kincset elköltöttem rája.

Hogy tē szögény

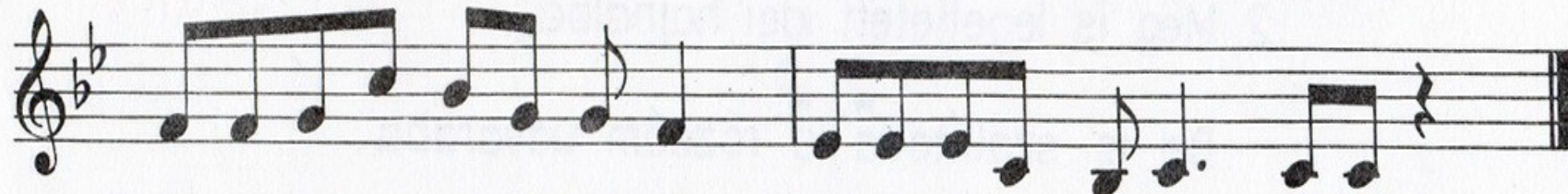
Tóka Pál, Erzsébet

Tempo rubato, parlando

1.Hogy tē, szegény Juhász Pista, Tē vagy a számadós gazda ?

2. Majd megadom valami - kor, Valamikor Szent György-napkor,

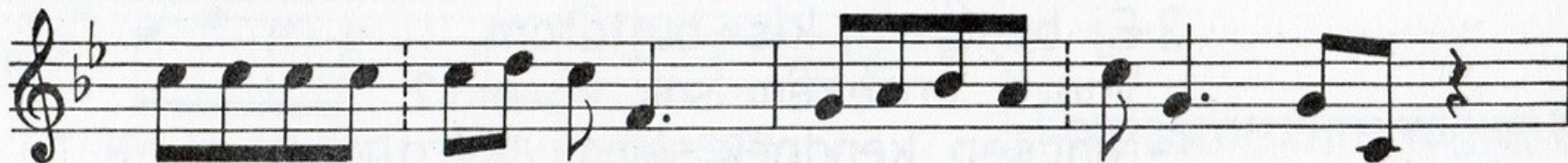

El-ve-szött az ü-rű bá-rány , ki-fi-ze-ti még az á-rát ?
Va-lamikor Szent György-napkor, Mikor a nyáj el-lik, akkor !

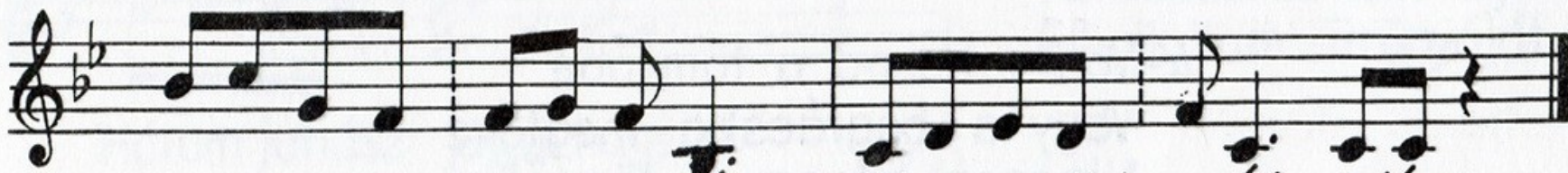
Mikor a juhász (1.)

Bencsik Mátyás, Mohács

Parlando

1. Mi-kor a juhász bort iszik, Szürke szamár szomor-ko-dik .

- Nö szomorkodj szürke szamár, Majd elmegyünk a nyáj u-tán !

2.Két hete már, vagy tán három,
Hogy a gazdámat nem látom
Amoda jön számárháton,
Talán az léssz, amint látom.

3.Ej bujtárom, kis bujtárom,
Van-ë énnékém sok károm?
-Nincsen kendnek sëmmi kára,
Még én lészék a bojtára.

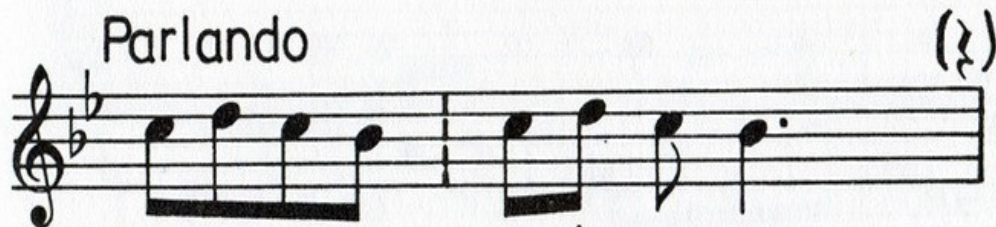
4.-Van-ë hú sod a tömlőbe
Vagy a bográcsba megfőve?
-Nincsen hú som a tömlőbe,
Sëm a bográcsba megfőve!

5.-Vágd lë azt a nagy harangost
Vagy pedig a legszëbb ürüt!
Kutyák nyalják föl a vérét,
Juhász adja még az izét.

Kis laponson

Csepregi Pál, Kölked

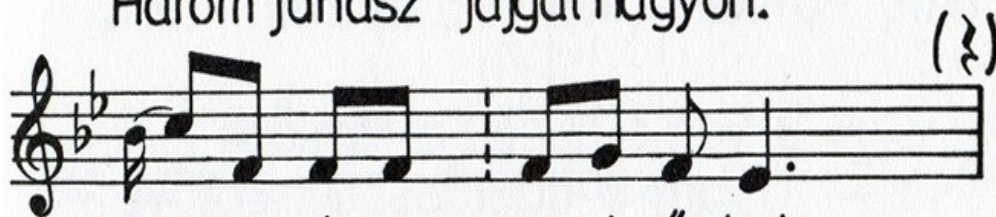
Parlando

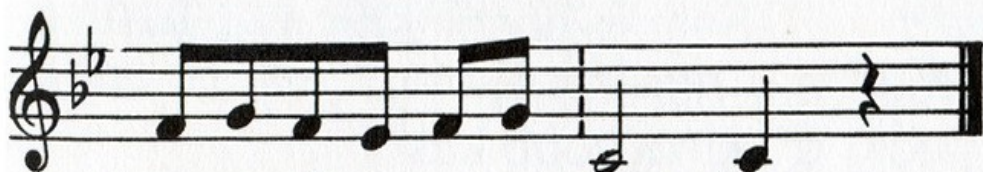
1. Kis la-po-son, nagy la-po-son,

Három juhász jajgat nagyon.

Komisszá-rus ve-ri ő-ke-t,

De saj-nálom szegényé - ke-t.

2.-Komisszárus, né vágjon rám,
Od'adom az ürübárányt!
Komisszárus nem vágott rám,
Elhajtottam ürönyáját.

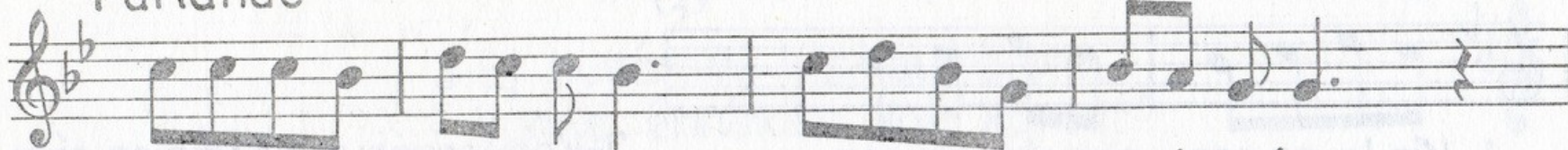
3. Tele a zsebém bankóval,
Az istállóm lopott lóval.
Eladom a lopottakat,
Vészék rajtuk igazakat!

Ma két hete

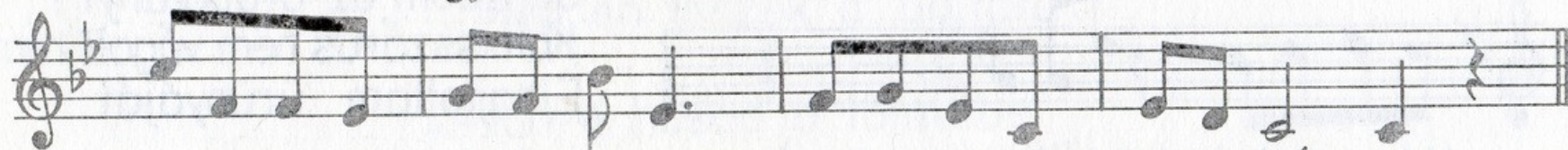
Faragó József, Kölked

Parlando

1. Ma két hete vagy már három, Mi - ó - ta szá - ma dóm várom ,

Amott jön, a - mint én lá - tom , Fe - ke - te, kur - ta szá má - ron .

2.-Jó napot,édös bujtárom ,
Van-ë az nyájamon károm ?
-Nincsen károd ,de nem is lesz ,
Még az nyájad kezemen lesz!

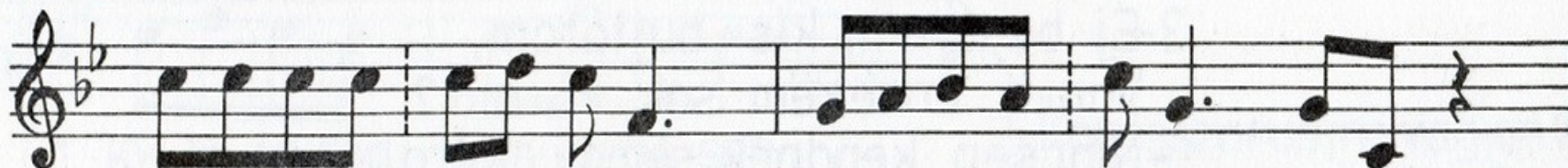
3.-Van-ë hú sod a tömlőbe ,
Vagy a bográcsba megfőve ?
-Nincsen hú som a tömlőbe ,
Sëm a bográcsba megfőve!

4.-Eredj,vágd lë a harangot ,
Vagy pedig a legnagyobb kost !
Kutyák nyalják föl a vérit,
Juhász adja meg az ízit!

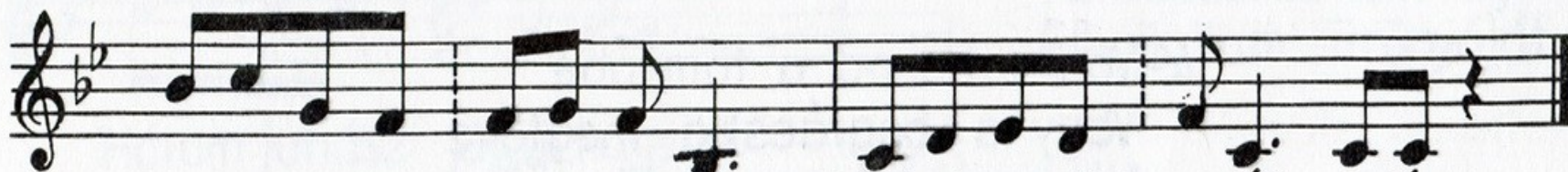
Mikor a juhász (1.)

Bencsik Mátyás, Mohács

Parlando

1. Mi-kor a juhász bort iszik, Szürke szamár szomor-ko-dik .

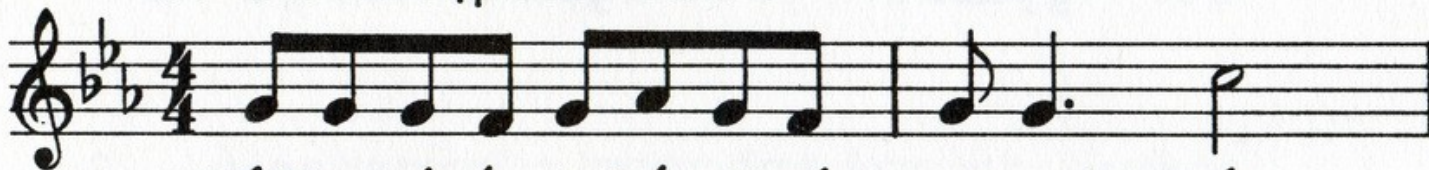
- Nè szomorkodj szürke szamár, Majd elmegyünk a nyáj u-tán !

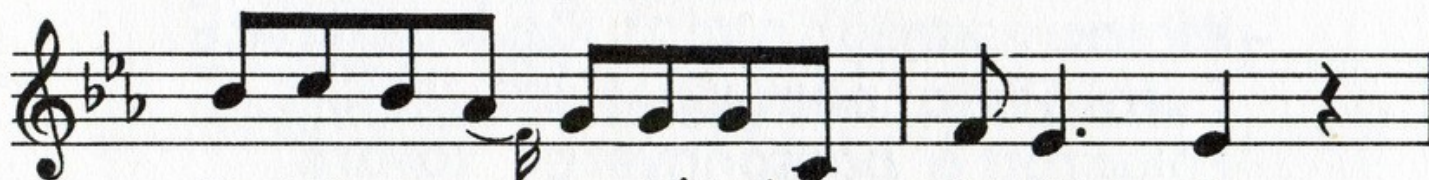
Félegyházán juhászlegény vagyok én

Gyenis Mihályné, Erzsébet

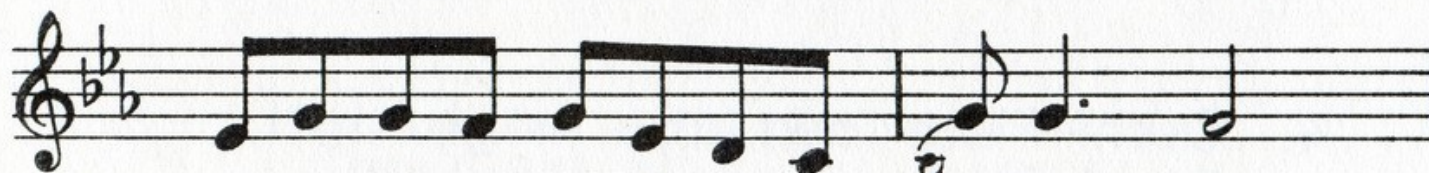
Andantino, poco rubato

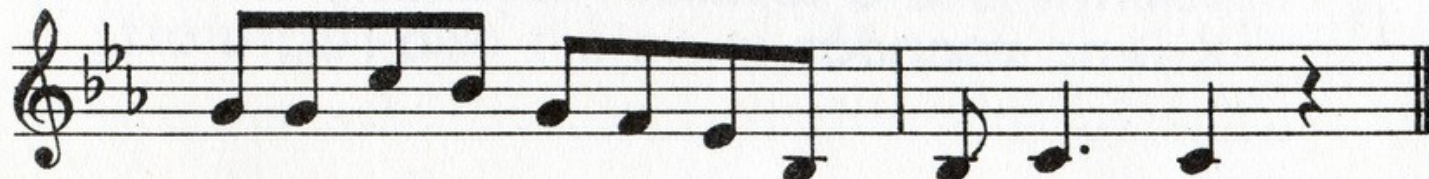
1. Félegyházán juhászlegény vagyok én ,

Fe-hér borral, borjú-hússal é-lék én .

Fe-hér borral, borjú-hússal é-lék én .

Kistaksányi Csehi Pis-ta va-gyok én .

2. Kocsmárosné ide halat hozzon kē',
Amellé még citromos bort hozzon kē'!
Szolgálóját strázsára állítsa kē',
Jól vigyázzon, jó' megparancsolja kē'!

3. Befutott a szolgáló nagy sietve,
– Kilenc zsandár rugtat ide fegyverbe!
Csehi Pista nem vette ezt tréfára
Fölugrott a bársonnyergű lovára.

4. Csehi Pista lova lába megbotlott,
Csehi Pista a lováról lēbukott.
Csehi Pista a lováról lēbukott,
Kilenc zsandár mindjárt oda rugtatott.

5. Csehi Pistát köttözik a kocsiba,
Csak azt kéri, hol van az ő szép lova.
Zsándár káplár azt feleli neki:
- Ném ülsz többet a szép lovad nyergébe!

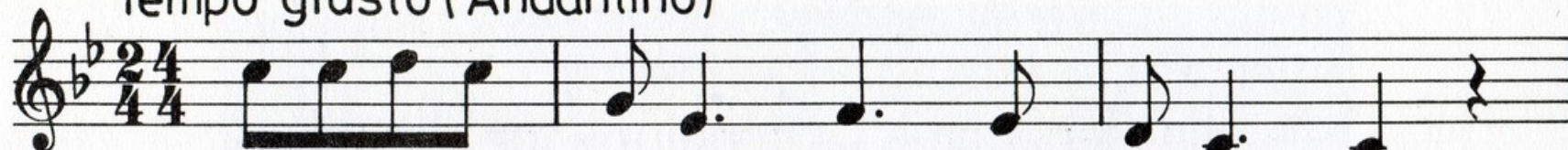
6 -Mégkérém a zsándár káplár urakat
Eresszék még az én jobbik karomat!
Eresszék még az én jobbik karomat,
Mégsimítom Bársony nevű lovamat!

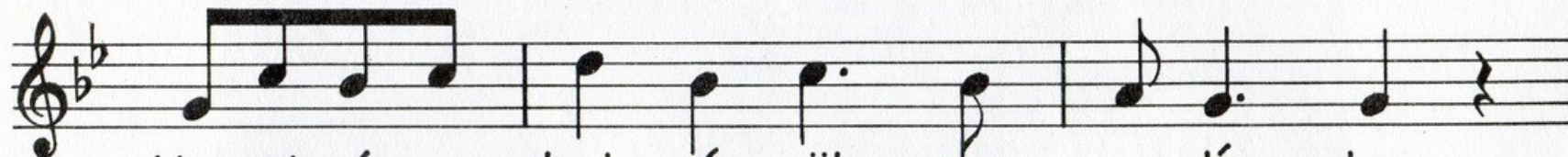
Bérös legény, ha fölül

Kiss Mihály, Mohács

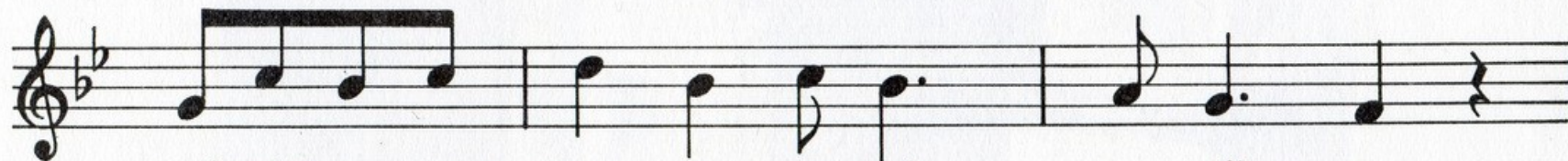
Tempo giusto (Andantino)

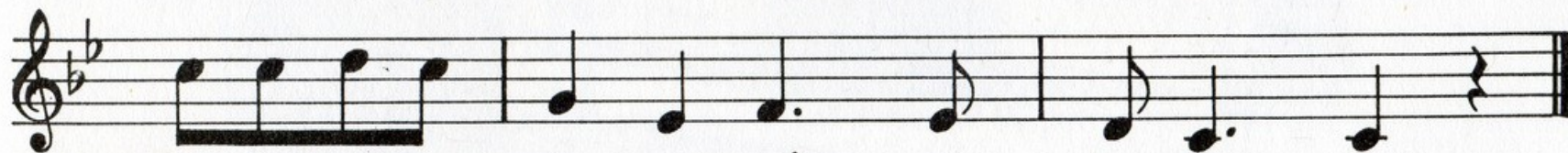
1. Bé-rös legény, ha föl - ül a sze-kér - re ,

Nagyot vág a haj-szás ök - re e - lé - be .

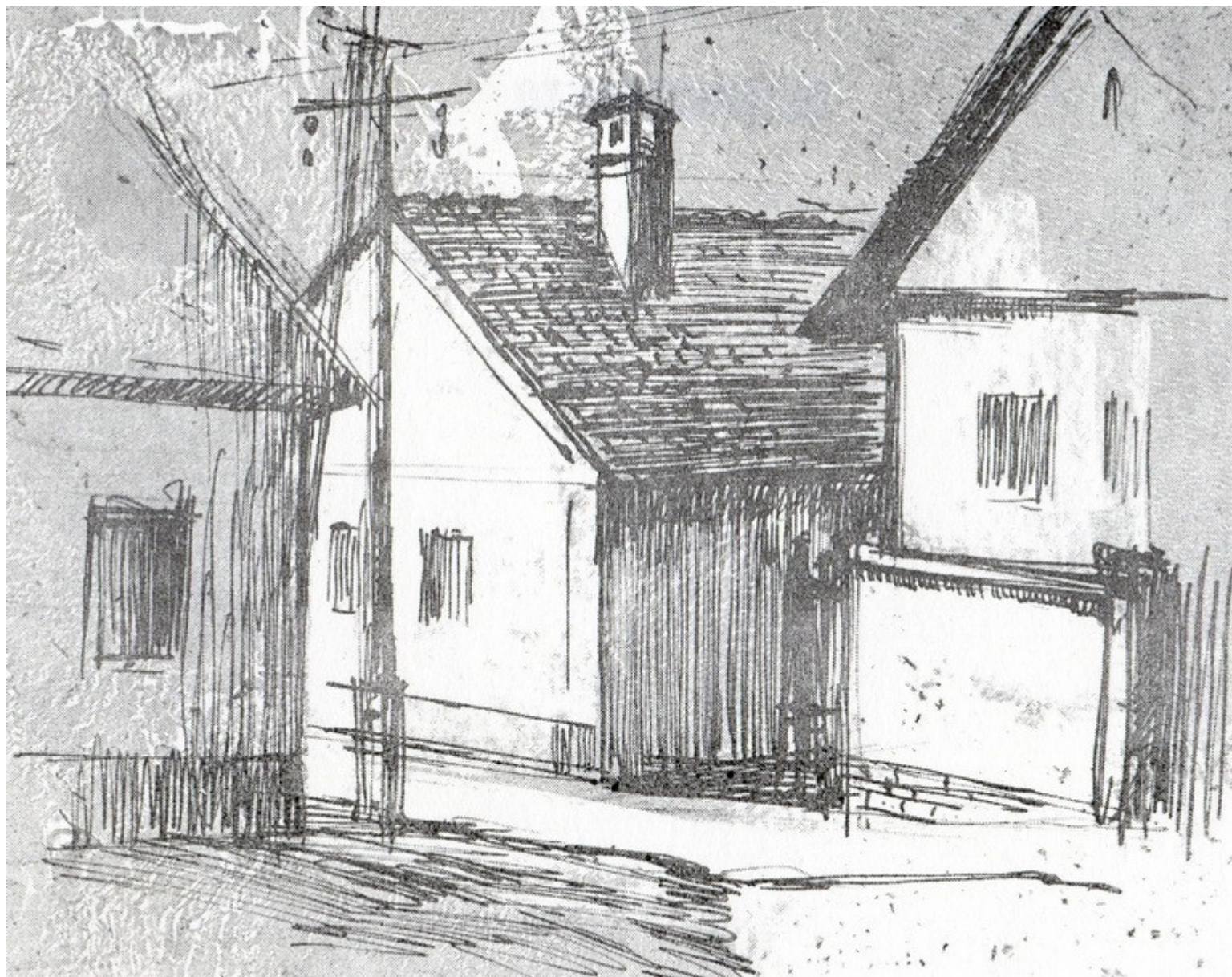
Csákó, Szi - laj , Gyöngyös , Bo-gár e - lő - re ,

Né sírj , kislány , nem vagy még el - fe - lejt - ve !

2. Éjfél után kettőt ütött az óra,
Keljetek föl béréseim egy szóra!
Lassan, lassan, gazdauram, nem lehet,

Nincsen abrak, mit adjunk az ökröknek.

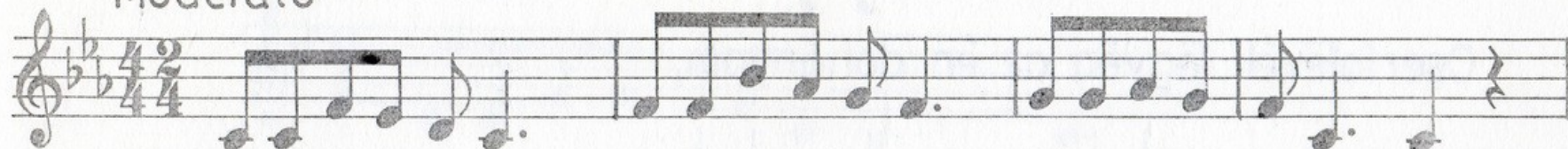
VI. BETYÁRDALOK

Tyuhaj, elátkozott

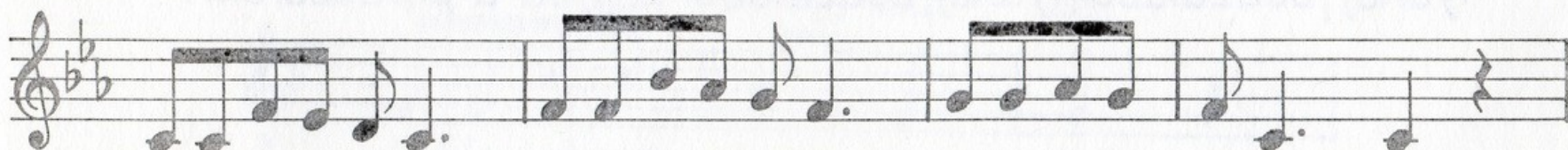
Husz Sándor, Mohács

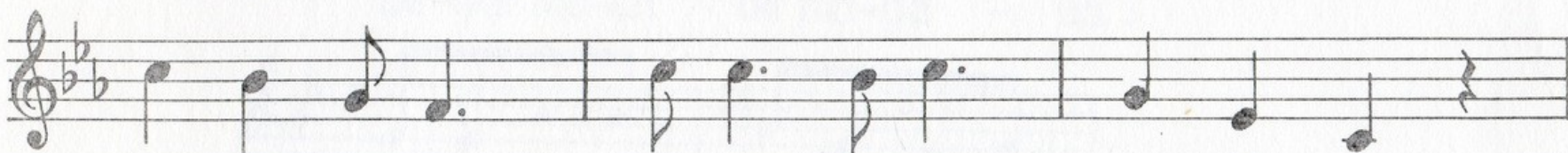
Moderato

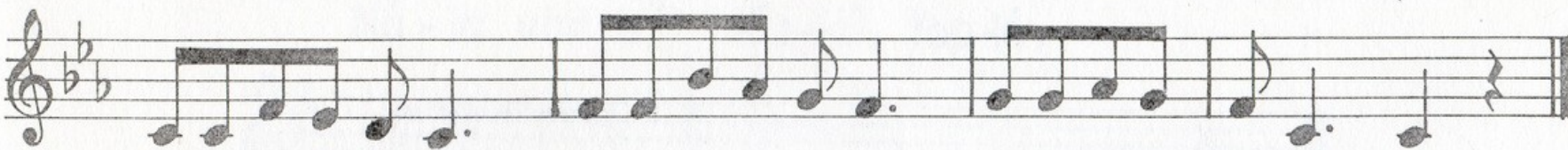
1. Tyuhaj, elátkozott, tyuhaj, elátkozott engem az édesa-nyám,

Tyuhaj, hogyné legyen, tyuhaj, hogyné legyen sē országom sē ha - zám .

Csip-ke - bo - kor lē-gyēn az én szál - lá - som,

Tyuhaj, ott sē legyen, tyuhaj, ott sē legyen soká-ig ma-ra-dá - som .

2. Tyuhaj, elátkozott, tyuhaj elátkozott engem az édesanyám,
Tyuhaj, hogy nē lëgyën, tyuhaj, hogy nē lëgyën sē dohányom, sē pipám.

Cserfalevél lëgyën az én dohányom,

Tyuhaj, bodzafából, tyuhaj, bodzafából lëgyën a pipaszárom.

Bali, Bali, görbe Bali,

Heréb Miklósné, Mohács

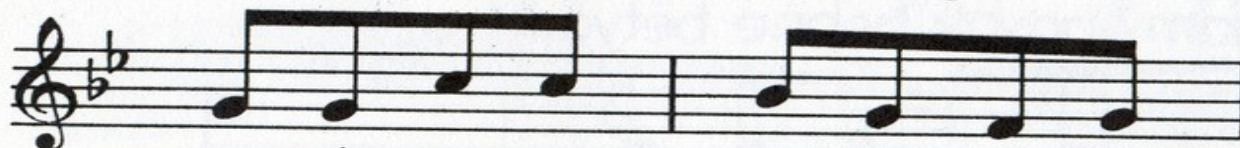
Scherzando

1. Ba-li, Ba-li, gör-be Ba - li,
2. Túl a Du-nán van egy csár - da,

A két szeméd u - gor-jon ki !
Bé-tyár mu-lat ott ma-gá - ba .

Hi - á - ba ad - ta a bir-kát,
Ná - la van a tűz-kő, tap-ló,

Ka - to - na lett az u - no - kád .
Taj - ték - pi - pa , do - hány - acs - kó .

Nem szánt-vet az égi madár

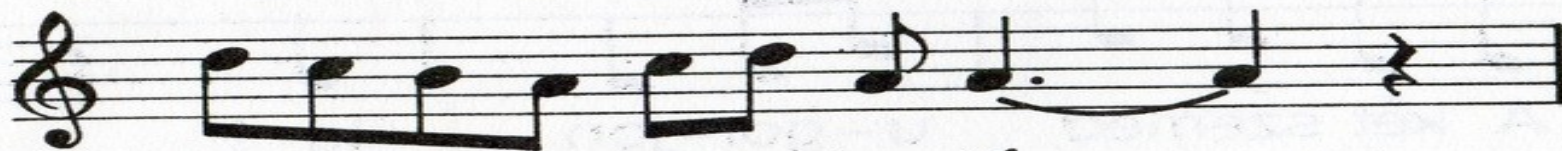
Kiss Mihály, Mohács

Parlando, ♩ = 90

1. Nēm szánt-vet az égi ma-dár,

2. A mo-hácsi hárm-as határ,

Mégis eltartja a ha-tár,

Magam vagyok benne bētyár.

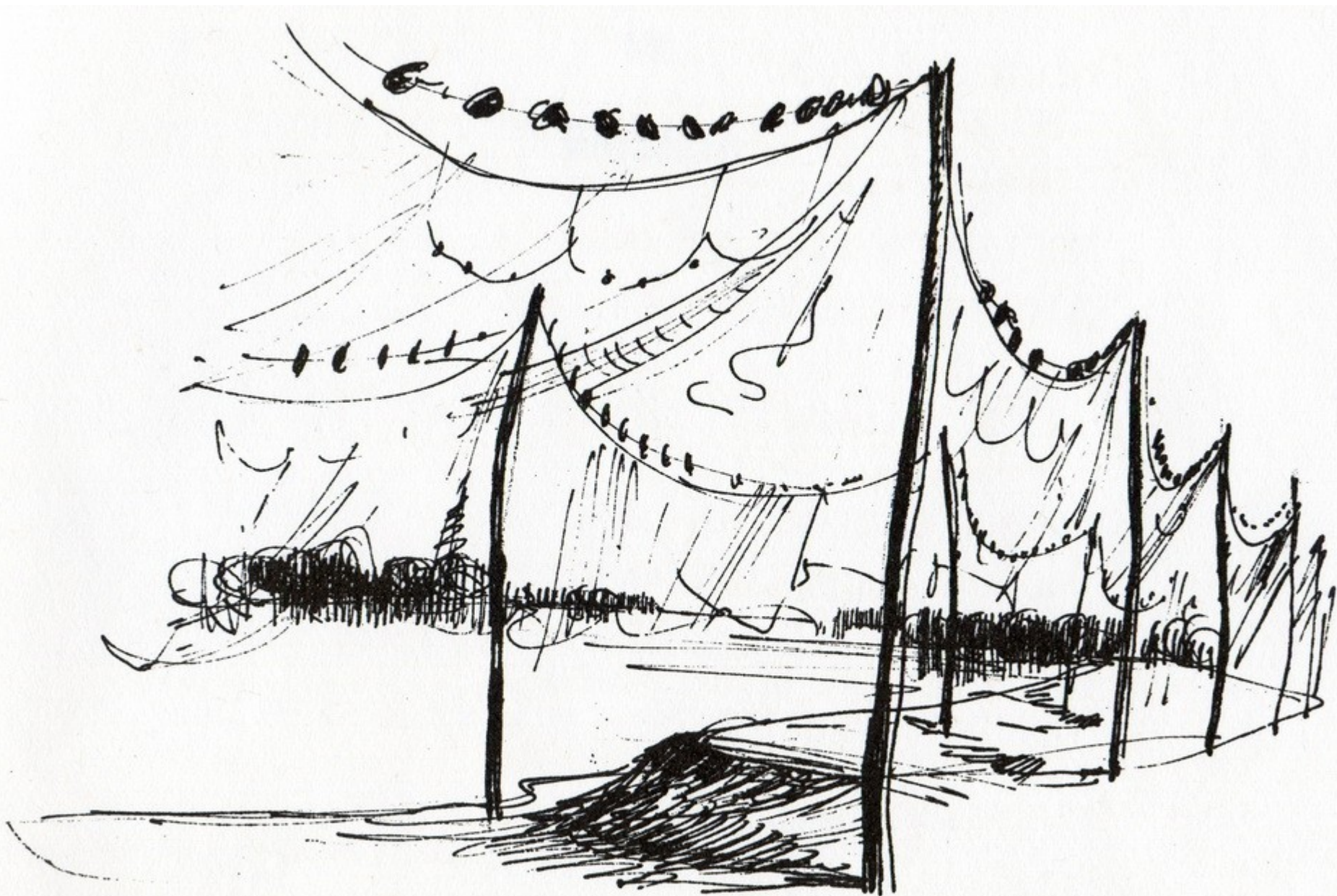
Én sēm szántok, sē nem ve-ték,

Vi-se-lēm a bētyár ne-vet,

Mégis mēgē-lők köz-te-tők!

Szenvedők érte ë-le-get.

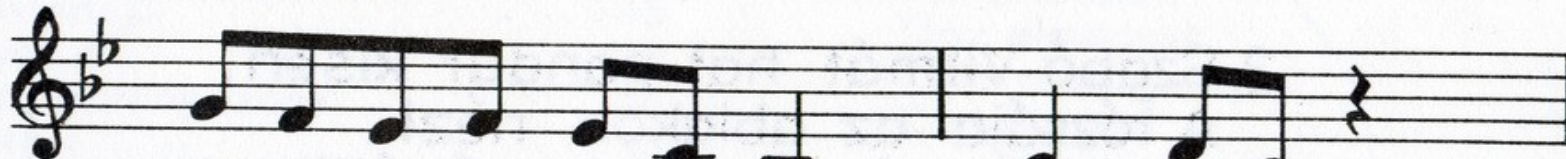
VII.

BALLADA

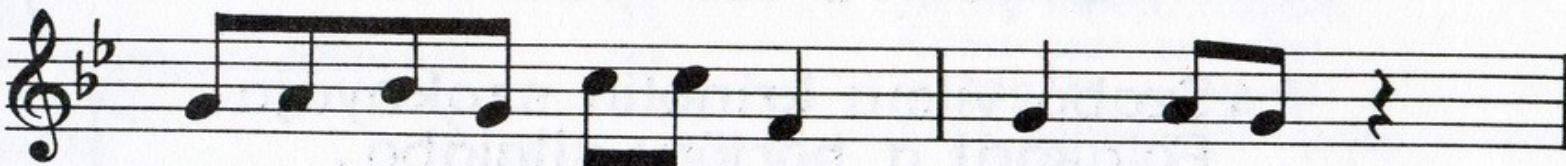
Arra alá vörös az ég alja

Adamovics Jánosné, Mohács

Parlando

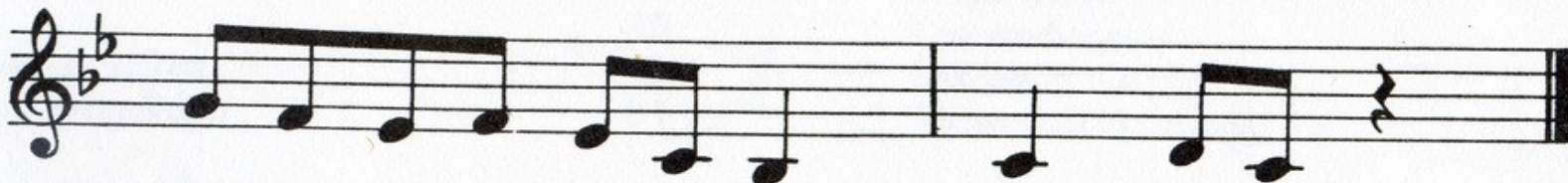
1. Arra a-lá vö-rös az ég al-ja ,

Szabó Vilma pa-ra-di - csom alma .

Nem jó í-ze vagyon az al-má- nak ,

Akit Vilma vá-lasztott ma - gá-nak .

2. Szabó Vilma krinolin szoknyája,
Mégismerszik az ő vastagsága.
Mégismerte a megye orvosa,
Hogy Vilma három gyerek gyilkosa.

3. Szabó Vilrát hat pandur kíséri,
A rózsája az ablakon nézi.
Né nézd, rózsám, szomorú éltetőmet,
Mind téérted szenvedem ezeket!

4. Szabó Vilma krinolin szoknyája,
Fölakadt a börtön ajtajába.
Arra kérem kapitány uramat:
Akassza ki krinolin szoknyámat!

DALKERESŐ

KATONADALOK

De sáros a kikindai	15
Ha fönn vagyok	28
Jaj, de szépen harangoznak	18
Kikötöm a lovam	13
Kinek varrod	26
A mohácsi „Koronára”	22
Sej, édesanyám	11
Szép élete van a Frigyes bakának	20

SZERELMI DALOK

Cifra szűröm	39
Édesanyám mondta nekém	40
Elibe, elibe	38
Emide egy regönyefa	49
Ercsényi, Bercsényi	55
Érik a ropogós	35
Ez a kislány	48
Két fa között	43
Mégérrett a tiszta búza	45
A mohácsi malomgátba	51

Szánt az ökör	53
Túl a Dunán	41
Úgy elmegyek	37
Zöld a sárgarépa	33
Zúg a mező	47

LAKODALMI DALOK, TÁNCOK

Addig innen, rózsám	63
Adott isten szekeret	67
Gyöngyöt, gyöngyöt	65
Kötik neked már a szép koszorút	61

BORDALOK, MULATÓNÓTAK ÉS TRÉFÁS DALOK

Édes, kedves pintës	75
Fogtam én egy szúnyogot	77
Gyűdi korsó	71
Három bokor saláta	81
Kicsi ökör	80
Kocsmárosné	73
Széles a Duna	82
Szomszédasszony	79

BÉRES- ÉS PÁSZTORDALOK

Béréslegény, ha fölül	105
Béréslegény	87
Csicséri borsó	89
De szép fényes csillag	93
Félégyszékén juhászlegény vagyok én	101
Hogy te szegény	94
Kis lapon	97
Lóra csikós, lóra	91
Ma két hete	98
Mikor a juhász (1.)	95
Mikor a juhász (2.)	99

BETYARDALOK

Bali, Bali, görbe Bali	113
Nem szánt-vet az égi madár	114
Tyuhaj, elátkozott	111

BALLADA

Arra alá vörös az ég alja	119
---------------------------	-----

Kottagrafika: S. Nagy Hilda

Rajzok: Kedves István

A kiadásért felel: Gábor Péter

Példányszám: 2000

80-5267 Pécsi Szikra Nyomda — F. v.: Szendrői György igazgató

A kiadványt az eredeti alapján szkennelte és szerkesztette
Szökőcs Béla(2016)